РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мон-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер, 28-го падолиста 1918. Ч. 142.

VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, November 28, 1918. No. 142.

ЛІБКНЕХТ ЗДОБУВ ВЛАСТЬ В НІМЕЧЧИНІ.

Радикальні соц'ялісти повалили правительство Еберта і завели большевицький режим.

Президент Вілсон відіде у вівторок до Франції.

Боротьба в Галичині триває дальше. – Поляки взивають алїантів, щоби обсадили Львів.

СПРАВА МИРА.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ВІДІДЕ ДО ФРАНЦІЇ У ВІВТОРОК.

Всї приготовання до подорожі покінчені.

ВАШИНҐТОН, 26. падолиста. — **Президент Вілсон покінчив вже вповнї свої приготовання щодо своєї подорожі до Европи.**

Хоч в тій справі нема ще доси жадного урядового звіту, все вказує на те, що президент вибе з Вашинґтону вже в понеділок по виголошенню промови в конґресї. Президент відіде з Вашинґтону окремим поїздом до Нью Йорку враз з членами свого товариства. До Европи відіде президент кораблем Північно-німецького Ллойда „Джордж Вашинґтон", який відплине з Гобокен у вівторок.

Президент має намір задержати ся в Европі шість тижнїв, вичисляючи подорож там і назад. Підчас свого побуту в Европі президент хоче заґостити до Англії, Франції і Італії.

МИРОВІ ПЕРЕҐОВОРИ ВІДБУДУТЬ СЯ В ПАРИЖИ.

У Версалю відбудеть ся лише формальне закінчене.

ПАРИЖ, 25. падолиста. — Мирові переговори відбудуть ся **правдоподібно в самім Парижи замість у Версалю з причини більшої вигоди і догідливішого помїщення.**

У Версалю відбудуть ся лише формальні засїдання при кінци мирової конференції.

ЦІЛА АЛЬЗАЦІЯ І ЛЬОТАРИНҐІЯ ОСВОБОДЖЕНА.

Французькі війска вийшли до Штрасбургу.

ПАРИЖ, 25. падолиста. — **Маршалок Петен в товаристві ґен. Кастельно відбув нині торжественний пізд до Штрасбургу на чолї армії ґен. Ґурода,** як се доносить урядовий звіт французького ґенерального штабу.

Населене повитало радісно французькі війска. Коли війска переходили улицями міста, прикрашеного в народні прапори, зі всїх сторін давали ся чути оклики „Нехай жие Франція". Всї мешканці висказують радість, що Альзація і Льотарингія буде злучена зі своєю вітчизною.

Німецькі війска вже вповні опорожнили Альзацію і Льотарингію.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ДР. КАРЛО ЛІБКНЕХТ НА ЧОЛІ НОВОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Німецькі радикали довадили правительство Еберта.

ЛОНДОН, 25. падолиста. — **НІМЕЦЬКІ РАДИКАЛИ ПІД ПРОВОДОМ Д-РА КАРЛА ЛІБКНЕХТА ПОВАЛИЛИ РЕПУБЛИКАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО, НА ЧОЛІ КОТРОГО СТОЯВ КАНЦЛЕР ҐРІДРІХ ЕБЕРТ,** як се доносять вісти з Берна і Копенаґен.

(Партія сторонників Лібкнехта носить назву „Спартак"; вона симпатизує з большевиками в Росії).

Радикальні соціялісти здобули цілковиту контролю в Дрезденї, Солінґен і Ремшайд, де увязнили міських урядників. **В Берлині прийшло до кровавої боротьби.**

В НІМЕЧЧИНІ УТВОРЕНО ПРАВИТЕЛЬСТВО НА ВЗІР БОЛЬШЕВИЦЬКОГО В РОСІЇ.

Услівя згоди між правительством і радами.

КОПЕНҐАҐЕН, 25. падолиста. — **Між німецькими радами** жовнірів і робітників а правительством **прийшло до згоди,** як се доносить урядовий звіт з Берлїна.

Згоду заключено на слідуючих услівях:

1. Вся політична власть має позістати в руках німецької соціялістичної республики та ради жовнірів і робітників.

2. Їх ціллю є боронити і розвивати здобутки революції та нищити всяку протиреволюційну діяльність.

3. До часу вибору представників жовнірських і робітничих рад до екзекутивної ради німецької республики, її діяльність буде виконувати екзекутивна рада в Берлїні.

4. Іменованє і відкликованє всїх членів рїжних законодатних тіл в республиці пруській аж до часу принятя остаточної конституції має переводити центральна екзекутивна рада, яка має також право контролї.

5. Кабінет має при іменованю заступників міністрів засягати опінії екзекутивної ради.

6. Конвенція делеґатів, вибраних жовнірськими і робітничими радами, має бути скликана можливо як найскорше.

Лібкнехт заповідає революцію в державах алїантів.

БЕРЛІН, 24. падолиста.—Др. Карло Лібкнехт, провідник радикальних соціялістів, посьвячує свою працю для здобутя впливу серед жовнірів, які повертають з боєвого фронту.

Аґітація, яку веде Лібкнехт, є цїлком згідна з програмою групи крайних радикалів „Спартак". Лібкнехт аґітує передівсім проти скликування установчих зборів.

Бесїди Лібкнехта роблять велике вражіне і є переконуючі. Він звертає ся у своїх промовах передівсім до пролетарїяту. „Чи буржуазія, коли вона була в силї, допускала вас до співучасти в правительстві?" питає Лібкнехт. „Ні", відповідає він. „Тому і робітники не можуть давати голосу буржуазії. Ми потребуємо правительства жовнірів і робітників, яке заступало би інтереси пролетаріяту, і яке не буде мусїло клонити ся перед алїантами.

„Ми не потребуємо спереча ти ся з імперіялїзмом алїантів. Ми скинемо його таксамо, як скинули автократію німецьку. Революція мусить обіймити держави алїантів. Але ми, через котрих Росіяни змарнували цїлі роки, домагаємо ся, щоби революція в Англії і у Франції вибухла в протягу 24 годин".

Роза Люксембурґ дорівнює своїми спосібностями д-рови Лібкнехтови. Її бесїди відзначають ся красномовностию і огнистостию. В зборах групи „Спартак" бере участь велике число женщин.

Полуднева Німеччина в опозиції до нового правительства.

ЛОНДОН, 25. падолиста. — Останні вісти з Німеччини доносять, що велика часть полуднової Німеччини, включаючи Баварію, Віртемберґію і Баден, заявила ся „проти терору диктаторів з Берлїна, які заняли місце цїсаря і мілітаризму".

Независиму республику утворено також в північно-західній Німеччині з Ґамбурґом яко столицею. Навіть в Прусії рух, зверений проти рад жовнірів і робітників, стає щораз сильнїйший.

Німецькі радикали жадають установленя революційного трибуналу.

БЕРЛІН, 26. падолиста. — **„Домаґаємо ся безпровольного утворення революційного трибуналу в цїли видання засуду на Ґоґенцолернів, бувшого цїсаря і його сина, і бувшого канцлера Бетман-Ґольвеґа",** пише орґан д-ра Лібкнехта „Роте Фляґґе". **„Вільгельм II. мусить повернути назад і стати перед революційним трибуналом."**

Ґен. Людендорф в Швеції.

КОПЕНҐАҐЕН, 26. падолиста. — Ґен Людендорф, бувший заступник ґен. Ґінденбурґа в німецькім головнім штабі, вибув з Німеччини до Швеції, як се доносить „Франкфуртер Цайтунґ".

ПОРІВНАНЄ ПОЛІТИЧНОГО ПЕРЕВОРОТУ В НІМЕЧЧИНІ І В РОСІЇ.

НІМЕЦЬКІ РАДИКАЛЬНІ СОЦІЯЛІСТИ ЗДОБУЛИ ВЛАСТЬ ПО 15 ДНЯХ ВІД УПАДКУ ЦІСАРЯ.

Російські большевики потребували на те 8 місяців.

Берлїнська рада робітників і жовнірів здобула контролю над Німеччиною в 15 днїв по уступленю цісаря Вільгельма. В Росії вимагало перетворенє правительства на большевицький режим 8 місяців.

Слїдуюче порівнанє вказує, о скільки скорше розвивала ся революція в Німеччині ніж в Росії.

РОСІЯ.

12. марта 1917. — Уступленє царя Николая. — Утвореня промізоричного правительства з представників всїх партій.

19. липня 1917. — Керенський стає премієром кабінету коалїційного, в якім мають перевагу умірковані соціялісти.

3. серпня 1917. — Кадети виступають з кабінету.

15. вересня 1917. — Керенський намагаєть ся утворити коалїційний кабінет, що не вдасть ся з причини атаків шораз змагаючих ся большевицьких савєтів.

6. падолиста 1917. — Большевицькі савєти здобувають цїлковиту власть по переведеню другої революції.

НІМЕЧЧИНА.

9. падолиста 1918. — Уступленє цісаря Вільгельма. — Соціялїст Еберт стає канцлером, з виключно соціялістичним кабінетом. Рада робітників і жовнірів обіймає контролю в місті Берлїні.

10. падолиста 1918. — Двох представників буржуазії входить в склад кабінету. Протест зі сторони радикальних соціялістів проти співучасти представників буржуазії. Сила радикальних соціялістів змагаєть ся.

24. падолиста 1918. — Власть переходить на коалїційний кабінет соціялістів і не делеґатів жовнірських і робітничих рад. Ради здобувають цїлковиту власть над Німеччиною аж до часу скликаня конґресу делеґатів жовнірських і робітничих рад.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Заповідають скорий упадок омського правительства.

ХАРБІН, 23. падолиста. — Харбінські часописи висказують надію, що диктатура адмірала Колчака у всеросійськім **правительстві в Омску не буде довго тривати. Вони заявляють, що новий державний плян чути монархізмом.**

„Боже царя храни" на бенкеті в Омску.

ВЛАДИВОСТОК, 26. падолиста. — Дня 12. падолиста вибрав командант чеško-словацьких війск в західній Сибірії, ґен. Гайда, якого головна кватира находить ся в Екатеринбургу, ультимат до всеросійського правительства в Омску, жадаючи безпроволочної помочи проти большевиків. Правительство згодило ся, але не мало спромоги перевести своєї обітниці. Се вважають за одну з головних причин упадку всеросійського правительства в Омску.

Другою причиною була подія, яка зайшла на бенкеті, уладженім всеросійським правительством в Омску в честь Франції. На бенкеті російська орхестра заграла „Боже царя храни", почім всї представники алїантів опустили салю. Американський і англійський консулї зажадали виясненя в протягу 24 годин. Французи і Чехи не приключили ся до сеї акції, беручи на увагу, що се стало ся з причини нетверезого стану дірігента орхестри. Однак представники Англії і Злучених Держав поставили на своїм і виступили проти всеросійського правительства. Щоби оминути дальших непорозумінь, адмірал Колчак в порозуміню з деякими членами правительства проголосив себе диктатором Росії і головним командантом всїх російських війск.

Ґен. Семенов проти адм. Колчака.

ВЛАДИВОСТОК, 23. падолиста. — **Ґенерал Семенов, протибольшевицький провідник в забайкальській области, перервав телеґрафічне получене між Омском, осїдком всеросійського правительства, а Владивостоком.**

Ґен. Семенов має під своєю контролею амурську, усурійську і забайкальську область. В місті Чіта уладив він свою головну кватиру.

Ґен. Семенов позістававже від якогось часу в неприязних зносинах з адм. Колчаком, диктатором всеросійського правительства, Натомість жив ґен. Семенов в приязних зносинах з ґен. Ґорватом, який був одним з найбільших прихильників адм. Колчака.

Ґен. Семенов був першим високим офіцїром на далекім сході, який підняв боротьбу проти большевиків. Причину невдоги між ґен. Семеновом і адм. Колчаком поясюють в сей спосіб, що заява адм. Колчака, в якій він проголосив себе головним командантом всїх російських війск, образила ґен. Семенова.

Поголоска про утечу большевицьких провідників.

ЛОНДОН, 25. падолиста. — Телеґрама з Копенаґен доносить на підставі вістий, одержаних з Гельзінґфорсу, що Николай Ленін враз з 18 членами большевицького правительства утік на російсько-фінську границю, прямує в напрямку Норвеґії. Про його дальшу дорогу нема ще певних вістий.

На правдивість сеї вістки нема доси ніякого потвердженя.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОРОТЬБА В ГАЛИЧИНІ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Поляки взивають алїантів, щоби вони висали свої війска до обсадженя Львова.

ВАШИНҐТОН, 26. падолиста. — **Франція і Англія вишлють свої війска до Галичини і обсадять місто Львів, коли схочуть сповнити просьбу Поляків,** як се доносять нинїшні вісти, похоґдячі з урядових жерел.

Між Українцями і Поляками точить ся дївсна війна на територіях, до яких обі сторони ставлять свої домаганя. Заходить небезпека, що ся боротьба прийме грізні розміри, коли інтервенція алїантів не прийде в пору.

Вісти доносять, що велика анархія панує не лише у Львові, але що вона обгорнула цїлу Галичину.

СПРАВА ЮҐО-СЛАВІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

КОРОЛЕВИЧ АЛЕКСАНДЕР РЕҐЕНТОМ ЮҐОСЛАВЯНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Установчі збори мають рішити справу форми будучого устрою державного.

ПАРИЖ, 26. падолиста. — Вісти зі швайцарських жерел доносять, що полуднево-славянська народна рада в Загребі іменувала сербського королевича Александра регентом юґо-славянської держави. Державна рада, в склад котрої входять всї члени загребської полуднево-славянської народної ради, 50 делеґатів зі Сербії і 5 делеґатів з Чорноґори, відбуває своє засїданє в місті Сараєві, столиці Босни. Державна рада має іменувати кабінет юґо-славянської держави.

Дальше порішено, щоби королевич Александер іменував губернаторів для Білґорода (Сербія), Цетиня (Чорноґора), Любляни (Країна, замешкала Словінцями), Сараєва (Босна і Герцоговіна), Спалята (Далматія) і Загребу (Хорватія).

Скоро ся справа буде подоґоджена, відбудуть ся вибори делеґатів до установчих зборів, які будуть скликані до Сараєва і які остаточно порішать форму будучого державного устрою Югославії та приймуть конституцію.

Боротьба між Італїянами і Сербами.

ПАРИЖ, 26. падолиста. — **Між італїйськими війсками, які перейшли границю Юґо-Славії, прийшло до отвертої боротьби зі Сербами, як се доносить** телеґрама з Цїріху.

Війска полуднених Славян ставлять опір Італїянам, які розпочали наступ на Фіюме і Лужак, і зажадали помочи сербських війск.

Щоби не допустити до проливу крови, держави алїантів мають намір вислати свої війска до обсадженя Фіюме.

В АВСТРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Протиреволюційний рух в Австрії.

ЦЇРІХ, 25. падолиста. — **Протиреволюційний рух в Австрії поширюєть ся до таких розмірів, що народна рада була приневолена при помочи оголошень по улицях остерегти загал перед його небезпекою.**

В них сказано, що монархісти уживають всїляких способів, щоби серед загалу викликати недовіре супроти рад, і старають ся настрашити загал, грозячи народови, що війска алїантів обсадять австрійські землї, як се доносить телеґрама з Відня до „Франкфуртер Цайтунґ".

Італїйські війска обсадили Інсбрук.

РИМ, 25. падолиста. — **Італїйські війска обсадили в пятницю Інсбрук, столицю австрійського Тиролю, згідно з услівями розему.** Війска заняли також місто Ляндек, на захід від Інсбрука, над рїкою Інном.

НА МОРІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Фльота алїантів на Чорнім морі.

ПАРИЖ, 25. падолиста. — Кораблї алїантів впливнули по очищенню Босфора з мін на Чорне море і звидали рїжні пристани, почавши від Варни аж до Новоросійска. Звиджено пристани: Варна, Ґалята, Ерегля, Самсун, Сїнопе, Трепізонт, Батум і Поті.

Правдоподібно німецька военна фльота буде затоплена.

ЛОНДОН, 25. падолиста. — Справа остаточного рішеня будучности німецької военної фльоти буде предложена на мировій конференції.

Правдоподібно кораблї німецької военної фльоти будуть затоплені, щоби омминути можливого роздору при поділї фльоти.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STEFKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1105, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:	ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:
1 year ... $3.00	на рік ... $3.00
6 months ... $1.75	на пів року ... $1.75
3 months ... $1.00	на 3 місяці ... $1.00
to Jersey City and to foreign countries:	**в місті Jersey City і за границю:**
1 year ... $3.50	на рік ... $3.50
6 months ... $2.00	на пів року ... $2.00
3 months ... $1.25	на 3 місяці ... $1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За зміну адресу адреси платить ся 10 центів

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery

Всї мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилці замовлень належить додавати мані-ордер або чек

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає

В справі скликаня сойму.

Отсим повідомляють ся український загал в Злучених Державах, що другий український сойм не є скликаний.

Український сойм — се загально-український конгрес, який може бути скликаний усїми українськими організаціями в Злучених Державах за спільним порозумінєм. Жадна одна фракція анї одна організація не може скликувати загально-українського сойму. „Сойм", який скликує Федерація, не є загально-народним соймом, а тільки фракційними зборами, які не можуть принести хісна, а тільки спричинити ще більший заколот і непотрібну в теперішнім часї боротьбу серед Українців в Злучених Державах.

Длятого взивають ся український загал не брати участи у тім фракційнім „соймі", який скликує Федерація до Вашінґтону, але виндати на другий загально-український сойм, який скличуть всї українські організації, за спільним порозумінєм, в найблизшім часї до Ню Йорку.

Український Народний Комітет стоїть в зносинах з Українцями в Парижи, де буде мирова конференція і куди в короткім часї прибудуть українські делєґації з Галичини і з України, і подбає, аби другий український сойм був скликаний до Ню Йорку в як найвідповіднїйшім часї, за порозумінєм і згодою всїх українських організацій в Злучених Державах, аби положити конець непотрібним спорам і боротьбі, а єдиностю думки і праці дати поміч нашому старому краєви.

Про дальшу акцію в тій справі повідомить ся українську публіку через всї часописи.

Ню Йорк, дня 27. падолиста 1918.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:

о. Петро Понятишин, голова;
др. Кирило Д. Білин, заступник голови;
Володимир Є. Лотоцький, секретар.

ЯК НАПРАВИТИ ШКОДУ, ЗАПОДІЯНУ ПОЛІТИКОЮ ПАНА СІЧИНСЬКОГО?

В статї під заголовком **„Хто скористав з „юнії середної Европи"** пишемо про те, що Чехи при помочи сеї „юнії" осягнули, що Угро-руська Народна Рада заявилась за злукою угорської Руси з Чехо-Словаччиною, а Поляки осягнули се, що пан Січинський іменем Федерації Українців в Злучених Державах заперечив на руки вшехпольсько-шляхетського Комітету Народового Польського право українським установчим зборам у Львові рішати про національну приналежність Галичини (східної), бо нїбито се не є українська земля, але спірна польсько-українська територія, про якої національну приналежність може рішити аж плебісцит.

Сей успіх Чехів і Поляків коштом українського народу не є такою маловажною справою, яку можна легко поминути і забути.

Се справа дуже великої ваги. Се шкода, заподіяна українській народній справі.

Коли противникови дають ся оружє політичне в руки, то се велика шкода для того, що дав се оружє.

Сю шкоду для української народної політики зробив один чоловік, пан Січинський, при помочи пана Стечишина, редактора „Народної Волї".

Українська імпрезація в Америці могла би успокоїтись тим, що се дві одиниці, люди молоді, до політики несповідні і недосьвідчені.

Таксамо могли би сказати і галицькі Українці, котрі дуже добре знають, що пан Січинський не є жаден політик, а тільки горячковий хлопець, а звісно, в політиці нїщо так не шкодить як власне горячковість. Молодеча горячковість Керенського віддала Московщину на поталу большевикам, а Україну Нїмцям.

Однак Чехи і Поляки скажуть инакше.

Вони скажуть в Парижи, що то не робили дві неодвічальні одиниці, але велика українська організація на цїлї Злучені Держави, під назвою Федерація Українців в Злуч. Державах.

Вони не скажуть, що то „блоф" і „камуфляж" пана Січинського; вони не скажуть, що всї розумнїйші люди, навіть ті, що були приятелями пана Січинського, усунулись з Федерації. Вони скажуть, що то є організація велика, на цїлї Злучені Держави, за якою нїбито стоїть нарід і за якою нїбито заявили ся аж два українські сойми.

Українська делєґація з Галичини в Парижи буде перечити заяви Чехів і Поляків, але в тім вона мусить мати підпертє американських Українців і то як найскорше, бо всяка проволока в теперішну хвилю — се велика страта.

Американські Українці не мали би лиця показатись перед старим краєм, як би не направили шкоди, заподіяної українській справі двома молодими і нерозважними одиницями.

А направити треба сейчас.

Спосїб є тільки один.

Український загал мусить поставити отсї рішучі домагання пану Січинському:

1. Щоби заявив публично в газетах українських і американських (в англійській мові), що заяву про „спільну акцію" з вшехполяками проти постанов українських установчих зборів у Львові, зробив сам, на власну руку, однак тепер з уваги, що український загал в Америці стоїть при постанові українських установчих зборів в Львові, він піддасть ся волї загалу і відкличе свою заяву, зложену на руки вшехпольсько-шляхотського Комітету Народового Польського.

2. Щоби заявив публично в газетах українських і американських (в англійській мові), що виступає з „юнії середної Европи" з причини, що там є представник Угро-руської Народної Ради, котра заявилась за злукою угорської Руси з Чехо-Словаччиною, всупереч рішенню угорської делєґації на українських установчих зборах у Львові, дня 24. жовтня с. р., яка там заявилась за злукою угорської Руси з братною галицькою і буковинською Україною.

3. Щоби заявив публично в газетах українських і американських (в англійській мові), що сей мітінґ, який він скликує собі до Вашінґтону, не є всеукраїнським соймом, анї конґресом, анї зїздом, а тільки мітінґом маленької фракційної організації під назвою „Федерація Українців в Злучених Державах", яка є соціялїстичною і не має права говорити іменем цїлого українського загалу в американській республицї.

Такі заяви є конечні і пан Січинський повинен їх зложити як найскорше.

Сей справи мусить припильнувати весь український загал, бо старий край буде мати повне право винити нас всїх, як ми спокійно будемо приглядатись тим страшним премахам, які робить пан Січинський нїбито в імени цїлого загалу, а для яких пан Стечишин віддає йому орган У. Р. Союза, „Народну Волю".

В таких справах не можна бавитись в цюцюбабки і позвовляти „Миросьови" — як пана Січинського кличуть — на все чого його горячкова фантазія забаче. Тут треба, аби український загал був рішучий, „резолют", як каже Американєць.

Пан Січинський або мусить слухати загалу, або іти бавитись в попелї, а не в політиці.

Сї домагання треба поставити пану Січинському на зборах і вічах, а також в листах до нього.

Се справа незвичайно важна і дуже пильна, бо мирові переговори скоро зачнуть ся, отже український загал мусить сейчас очистить з премахів пана Січинського і Стечишина. Особливо звертаємо увагу членів Українського Робітничого Союза, котрих одвічальність є подвійна, бо сї премахи підпирає їх орган, „Народна Воля". Як вони не осудять сих премахів, то стануть співвинні, а зовсїм без причини, бо вони не мають потреби покривати вини неодвічальних одиниць.

Щодо мітінґу пана Січинського під назвою „соймУ", то наше домагане в тій справі є також дуже важне, бо пан Січинський на тім мітінґу може на рахунок загалу наробити ще більше політичних премахів.

Український загал мусить подбати о направу лиха і то як найскорше.

ХТО СКОРИСТАВ З „ЮНІЇ СЕРЕДНОЇ ЕВРОПИ"?

Писали ми, що Україна се східно-европейська нація, якої інтереси лежать в східній Европі.

Писали ми, що як Галичина має робити унію, то тільки і єдино з Києвом.

Писали ми, що нема рації галицьким Українцям пхати ся до „унії середної Европи"", та за се „Народна Воля" накинулась на нас обидними словами. Маніфестації проф. Масарика називала найбільшими дїлами в історії українського народу; містила „пїкчері" пана Січинського з тих маніфестацій і кричала, як могла, що стало ся велике дїло.

І як нині цїлий той бізнес'скінчив ся?

Старий політик проф. Масарик поїхав до Европи, обняти уряд президента Чехо-Словаччини, із заявою в кишени, підписаною угро-руською репрезентацією в Злучених Державах — Угро-руською Народною Радою, що вона домагаєть ся злуки з Чехо-Словаччиною.

З тою заявою поїде проф. Масарик також на мирову конференцію до Парижа і як вспіє там осягнути се, чого хоче Угро-руська Народна Рада в Злучених Державах і її представник в „юнії середної Европи", п. Жаткович, то се буде немалий здобуток для нової чехо-словацької держави. Дістала би вона простору і населення три рази стїльки що обїймає буковинська Україна (угорська Русь обїймає около 15.000 квадратових кільометрів території і около 1 мілїон населення).

Отже як нині справи стоять, то треба сказати, що скористав з „юнії" проф. Масарик і його Чехо-Словаччина, бо як би угорська Русь була злучена з тою державою, то нема сумнїву, що в короткім часї вона би винародовилась.

Ми знаємо, що „Народна Воля" не робила би собі з того нїчого. Вона вже згори заявляла, що часть угорської Руси може „відступити" Чехо-Словакам, то вже їй не тяжко „відступити" і цїлу угорську Русь „братам Славянам". Однак український нарід на се не згодить ся і як бачимо з установчих зборів, які відбулись у Львові дня 24. жовтня с. р., там також угорські Русини заявились за злукою їх землї з галицькою Україною. В старім краю не так легко відступають сусїдам українські землї, як се дїють ся у Скрентоні на редакцїйнім столику пана Стечишина, котрий заявляє, що за кривду частини українського народу не може бути, і уступає на бік.

Та вістаки боротись, треба звести. Чехи будуть стояти при ухвалї Угро-руської Народної Ради із Злучених Держав, яка ще в додатку в тій справі висилає делєґацію на угорську Русь.

Остаточно вони згодились би і на плебісцит. Там сусїди Словаки вже би пильнували, або розвести на темній угорській Руси агітацію проти України, а в користь Чехо-Словаччини.

Коли ще була царська Росія, то Чехи не вирівались зі своїми плянами щодо угорської Руси, бо до сеї Росії залицялись, а тепер, коли на Сході анархія, так що горстка Чехів є господарем Сибіри, Чехи мають сьмілість посягати по угорську Русь.

А помогла їм в тих плянах „юнія середної Европи", бо Чехи можуть сказати, що те, що установчі збори у Львові ухвалили, неважне, бо ось в „юнії середної Европи" була заступлена угорська Русь і галицька Україна, а коли репрезентація угорської Руси заявилась за злукою з Чехо-Словаччиною, то репрезентація галицької України не протестувала проти сього, значить, годилась на се.

Другий успіх осягнули в „юнії" Поляки.

Падеревскі, котрий покинув „юнію" і виїхав до Европи, повіз також „юнійні" аргументи.

Коли Українці в Парижи будуть домагатись злуки Галичини з київською Україною, то Поляки повторять напереді сей давний аргумент, що Галичина не належить до східної Европи, але до середної. Вони скажуть, що Галичина творить цїлість не лише з Краківщиною, але також з цїлою Польщею. Для стверджения, що се не є тільки польський погляд, можуть сказати, що ось в Злучених Державах проф. Масарик був утворив „юнію середної Европи", до якої приступили галицькі Українці яко одиниця, що має свої звязи з середною Европою.

Крім того можуть сказати Поляки Українцям в Парижи, що українська репрезентація в „юнії середної Европи" в Злучених Державах признала, що Галичина не є українським краєм, але українсько-польським, територією спірною, про якої національну приналежність можна рішити тільки плебісцитом.

Колиж вони поставлять домагане, аби східну Галичину поділити на дві части і 25 повітів на схід від ріки Буга дати Україні, а 25 повітів на захід від Буга, отже зі столицею Львовом, зі Стрием, Перемишлем, а також з нафтою в Борославі і солию в Долинї, — дати Польщі, то скажуть, що се найлїпша мирна розвязка спору між двома славянськими народами, а за аргумент можуть також подати се, що українська репрезентація в „юнії середної Европи" в Злучених Державах заявила телеґрамою до Падеревского, що Галичина (східна), не є українська, але спірна українсько-польська територія, про якої національність не мають права рішати українські установчі збори, тільки плебісцит під наглядом комісії з нейтральних держав, а властиво наперед пан Січинський „на спільній нараді" з паном Падеревским, а потім за їх ґрошові населенє плебісцитом.

Пан Січинський може пропорокувати, що так не буде, але як зачнуть ся мирові переговори в Парижи, то почуємо, що нам будуть співати рїжні Падеревскі і Дмовскі.

Одним словом, проф. Масарик і пан Ігнаци Падеревскі вже осягнули успіх в „юнії середної Европи" і можуть вже спокійно вертались до Европи, але рівночасно те, що є їх зиском, для української політики є стратою.

ПРОТОКОЛ

з засїдання Української Ради, яке відбуло ся в Ню Йорку, в Народнім Домі, в понеділок, 11. падолиста 1918 р.

Споднюючи домагане попередних зборів Української Ради і всього українського загалу, щоби дїйти до порозумїня і єдности між всїми фракціями Українців в цїли спільного кермованя загально-народними справами, екзекутива Української Ради завізвала всїх членів Ради на спільні збори відпоручників всїх українських організацій в Америці. На тих зборах не прийшло до порозумїня між політичними фракціями по причині, що Федерація відмовила ся і не взяла участи в нарадах спільного порозумїня під теперішну хвилю. Наслїдком того на тих зборах вибрано ся нове тїло під назвою „Український Народний Комітет у Злучених Державах".

По тих зборах відбуло ся засїдане членів Української Ради, на якім по короткій дискусїї, в якій забирали голос пп.: Кирчів, Ядловський, Лотоцький, Заячківський, Стеткевич і Капітула, ухвалено внесене п. Кирчова, яке звучить: „З уваги на се, що утворив ся Український Народний Комітет в Злучених Державах, який обїймає ширший загал Українців і в якім є репрезентовані всї українські організації в Америці, Українська Рада в Америці звиває свою політичну дїяльність".

С. Ядловський, предс.;
Гр. Заячківський, секр.

ДО ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

(Мої замітки і спостереженя на дорозї п. Юлїяна Павчака, члена У. Н. Союза з Ню Йорку).

Поважані Панове Члени У. Н. Союза!

В ч. 139-тім „Свободи" (з дня 21. падолиста б. р.) є поміщена допись з Ню Йорку, написана п. Юлїяном Павчаком, під заголовком „До Членів У. Н. Союза з нагоди ухвал річного засїдання гол. виділу У. Н. Союза".

Пан Ю. Павчак, яко член У. Н. Союза, розбираючи ширше ті ухвали головного уряду, які запали на річнім засїданю а які були проголошені в органї У. Н. Союза, „Свободї", в своїй дописи заявляє свої гадки щодо сих ухвал перед членами У. Н. Союза і запрошує до „маленької дискусїї" в органї „Свободї", бо, каже, що „воно так всюди практикують ся, з огляду на се, що ті так важні та далекосяглі справи прийдуть під нашу ухвалу".

Першою точкою п. Ю. Павчака е додатковий податок 5 центів на „Свободу". Сю „далекосяглу" справу п. Павчак розбирає ширше і глибше та дає до думанї членам У. Н. Союза, чи теперішний орган „Свобода" вартує чи там заслугує більше 5 центів, чи ні? І вмовляє в членів У. Н. Союза, щоби вони зажадали поруки як від адмінїстрації так і від редакції „Свободи", що тільки під тим услівем можуть дати додатковий податок на „Свободу", коли адвертайзменти будуть усунені, а на їх місце буде „кутик і на дїл просьвітно-науковий та взагалї усе те, що в двайцятім столїтю чоловік повинен знайти в газетї".

Другою точкою п. Ю. Павчака е платня чи підвишка платнї деякий урядникам. Пан Ю. Павчак старає ся представити членам, кому можна підвишити, а кому ні. Приміром рекордовому секретареви підвишити місячну платню з $110 на $125 можна. Головному опікунови Українського Молодечого Союза з $30 на $60 також можна. Але підвишувати платню головному предсїдателеви з $35 на $50 і головному касїерови з $45 на $50, то було би грїхом. Пан Ю. Павчак навіть сьміє ручить всїм членам, що оба сї панове урядники обїдчуть ся без тої підвишки, бо така підвишка тим панам не поможе і що вони з сего не жиють.

Се думки п. Ю. Павчака під розвагу членам У. Н. Союза, як би треба голосувати над ухвалами головних урядників з річного засїдання.

Розуміється ся, пану Ю. Павчакови, яко членови сеї організації, вільно критикувати ухвали головних урядників, головних редакторів, головного завідателя „Свободи", головного предсїдателя, напрям органу „Свободи" і т. д. І коли би в дописи п. Павчака сї його гадки були справедливі, совісні і щирі для добра організації, то й нїчого не можнаб сказати. Колиж би знова ті гадки, та критика вийшла зпід пера членика, котрий не знає близших відносин сеї організаційної машини, то такому членови належало би чемно відповісти і пояснити, де він має рацію, а де її не має. Але що пан Павчак був головним урядником У. Н. Союза минувшої каденції і знає вже близше про всї справи організації та діловодство цїлої машинерії, длятого його думки, його критика, його наключване до „маленької" дискусії над „далекосяглими" справами видають ся для мене несовісним і нещирим для добра організації. На се я даю ось-такі доказа:

Головні урядники У. Н. Союза, котрих вибрала головна конвенція в Гарісбургу, Па., е люди чесні, інтелїгентні, е робітниками і е розкинені по всїх усюдах Америки. Колиж вони приїхали на наради річного засїдання, то приїхали тільки з добрими намірами, з добрими гадками для добра своєї організації, щоби сповнити свій обовязок, який на них вложили делєґати на послїдній конвенції. Вони кожду справу поважно розважали і рішали після своєї совісти, так, як сего вимагали теперішні обставини. Свої важнїйші ухвали головний уряд постановив передати до порішення (дорогою референдум) всїм членам, щоби члени на своїх мітінґах сї ухвали одобрили, або їх відкинули. Всякі публичні дискусії в органї „Свобода" є безпотрібні, бо можуть викликати до аргументования як редакцію так і адмінїстрацію „Свободи" на сторінки сего органу, без потреби і користи для організації.

Пан Юлїян Павчак, яко свідомийший чоловік, з більшим съвітоглядом, і бувший урядник У. Н. Союза, повинен після своєї совісти признати се, що неможливим е в съвіті, після теперішної нечуваної дорожнї папору, матеріялів і робітника утримати видавництво часописи три рази на тїждень, або 156 чисел на рік за $1.20.

Пан Ю. Павчак повинен по справедливости признати се, що крім „деяких новинок і адвертайзментів" в органї „Свобода" поміщуєть ся цїнні статї, котрі інтересують всїх членів У. Н. Союза і весь український загал.

Пан Ю. Павчак повинен совісно признати се, що орган „Свобода" робить щиро свою народну роботу, а доказом того е се, що часопись „Свобода" має нині до шість тисяч передплатників (окрім членів У. Н. Союза), котрі дали своє признане тій часописи за її щиру і ревну народну працю.

Пан Ю. Павчак повинен і се признати, що нинїшний съвіт не повинен визискувати робітників і не повинен надїяти на робітниках.

З „маленьких" дискусій пана Ю. Павчака виходилоб таке заключене, що головні урядники У. Н. Союза на річнім засїданю добре не подумали над тими всїми справами та не розважили, що може бути корисне для організації, а що може бути шкідлине, отже наухвалювали ім подобало ся. Бо додатковий податок 5 центів на „Свободу" можнаб дати, коли би спрятались адвертайзменти; колиж нї, то се було би грїхом.

Ухвалити підвишку головному предсїдателеви з $35 на $50 і головному касїерови з $45 на $50 місячної винагороди за їх працю, їх зобовязаня й одвічальности — було би грїхом, бо пан Павчак ручить, що як предсїдатель так головний касїер з сего не жиють і можуть без тої підвишки обійти ся. Що се значить? — Значить, що пан Ю. Павчак хоче тим сказати до членів, або вони не голосували за підвишкою платнї тим двом урядникам, бо на їх місце можна собі знайти таньших.

Зате підвишку платнї головному опікунови Укр. Мол. Союза і рекордовому секретареви — після поради п. Павчака — члени повинні одобрити, з огляду на дорожнє найпотрібнїйших житевих средств, бо годі вижити фамілійному чоловікови за таку платню, яку вони дотепер побирають. Значить ся, що головному опікунови Укр. Мол. Союза треба підвисшити платню з $30 на $60, то вїн вже буде мати доволї з чого жити...

Пан Павчак над головним опікуном Укр. Мол. Союза... Тільки гол. предсїдатель і гол. касїер не удостоїли ся того мінїатюрами і пожалування від пана Павчака, бо для них нема ні дорожнї, ні дорогого часу.

А пан Павчак добре знає се, що бувший гол. предсїдатель, п. Д. Капітула, кілька років тому назад не хотїв згодити ся робити свою роботу за 35 долярів місячної платнї і хотїв спокійно уступити з сего уряду, але головні урядники на річнім засїданю дали головному предс. п. Д. Капітулї діловодство Українського Молодечого Союза, з платнею 65 долярів місячно, що робило рубрику $100 місячної платнї, тільки длятого, щоби затримати п. Д. Капітулу яко головного предсїдателя в У. Н. Союзї.

А щоби п. Павчак зрозумів, що той головний предсїдатель мав певну підставу домагатись від головних урядників на річнім засїданю підвишки місячної платнї з $35 на $50, я скажу отсе: Яко головний предсїдатель, маючи зобовязаня і великі відвічальности перед організацією У. Н. Союза та рїжні праці, які лучать ся з тою організацією, уважав я винагороду 35 долярів невистарчаючу тепер, в такі тяжкі часи, тим більше, що мешкаючи в місци, де е головний осїдок У. Н. Союза, мій обовязок кличе мене майже що дня заглянути до канцелярії і тому мій дорогий час, тож я уважав, що винагорода головного предсїдателя $50 е дуже уміркована. Се раз. Друге, що той теперішний головний предсїдатель від початку основаня сего Союза е його членом і майже від початку був гонороваим безплатним урядником. За цїлий той час я прикладав по цеголї під сю інституцію аж дотепер. Той головний предсїдатель колись, тому 15 літ назад, обняв перший раз уряд головного предсїдателя на ювилейній конвенції в Шамокін, Па., власне в такий час, коли судьба сего Союза була загрожена упадком і розбитем. Тодї винагорода головного предсїдателя була аж 10 долярів місячно. Та яко головний предсїдатель я працював широ чотири роки для сеї організації, а маленьким винагородженем, або й без винагородженя. В бігу літ, зросту сеї організаційної стрїї був я одним з тих, що творили скачистий беріг, у котрий неодна бурлива филя відбилась... Я був одним з тих українських піонірів, котрі двигали сю народну святиню на щораз висший щабель.

Длятого думаю, що мої зобовязаня патріотичні супроти організації У. Н. Союза повинні бути вистарчаючі, і на сій підставі було моє домагане підвишки від головних урядників на річнім засїданю, котре то домагане було одобрене головними урядниками.

Чи панове члени У. Н. Союза се моє домагане також одобрять, чи може відкинуть — се мене цїлковито не зражать; со треба з тим погодити ся, що так сьвіт платить...

Та помимо всего я все буду приятелем і добрим членом У. Н. Союза.

К. Кирчів,
гол. предсїдатель У. Н. С.

Наша газета е присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передвсїм. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

Війна скінчила ся

І в короткім часі комунікація від старого краю буде відновлена, а тоді звертайтесь зі всіма справами лише до

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

одинокого українського заінкорпорованого товариства в стейті Пенсильванія. — ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ПІД НАЙКОВИТОЮ ГАРАНЦІЄЮ. — ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ і полагоджуємо всі справи гуртові. Напишіть лист або картку нині а отримаєте точні інформації.

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.,
1813 N. CONESTOGA STREET. PHILADELPHIA, PA.

ДО МІСЦЕВИХ УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

Поважані члени Укр. Нар. Союза!

В днях 11, 12, 13 і 14-го падолиста відбуло ся в Джерзи Сіти річне засідане головних урядників У. Н. Союза. На сім засіданю ми, головні урядники, провіряли грунтовно наш маєток і відповідність нашої організації і загалом ці найменші подробиці. Показало ся, що ми можемо сьміло завити Вам, що керма нашої організації находить ся в руках людий чесних, котрі щиро сповняють свої обовязки, бо всьо знаходить ся у взірцевім порядку.

Однакож мусимо примітити се, що невідрадні й тяжкі военні часи принесли страшні тягарі і клопоти для цілого світа а кождій гадзин якогонебудь заводу, тож тимсамим наша організація стрінула ся з тимисамими клопотами і обтяженнями всіляного рода. З того всего вирінули тяжкі справи, котрі прийшли під наші наради до порішення.

Між тими справами була точка нашого органу, „Свободи". Ся точка забрала богато часу, бо администрація дрикарні викликала що в теперішній дороговизні час 10-центові місячні вкладки і членів задеви вистарчають на покрите коштів паперу на часопись „Свободу", а лишають ся до заплачення праця редакції, праця друкарні, администрації, оплата почти і т. п. З чого всі ті додатки покриваєть ся? — З передплатників і з оголошень, а до додатку каса У. Н. Союза доплачує до администрації „Свободи" 2 центи з фонду народного.

Супроти сего, що після сеї дорожні паперу, робітника і матеріялів всі органи українських запомогових організацій побирають далеко більше на свої видавництва, головні урядники по довший розвазі порішили узвалу, щоби члени У. Н. Союза платили додатково 3 центів більше на орган „Свободу", до администраційного фонду часу Союза.

Другою важною справою було, що трох урядників екзекутиви внесли свої жадання о підвишку місячної платні, як слідує: головний председатель з $35 на $50, головний рекордовий секретар з $110 на $150, головний касієр з $45 на $60. Ci панове урядники заявили рішучо, що після теперішнього часу не є можливим сповняти обовязки в організації за таке винагороджене, яке було призначене для урядників на послідній конвенції. Головні урядники по довший розвазі ухвалили як слідує: головному председателеви піднести місячну платню з $35 на $50, головному рекордовому секретареви з $110 на $125, головному касієрови з $45 на $50.

З уваги, що сі ухвали головних урядників мусять іти на референдум до відділів і членів У. Н. Союза, до їх одобреня або відкиненя, длятого головний председатель заявив головним урядникам, що вразі, коли би відділи сі ухвали згляду на підвишки платні урядникам не одобрили, то головний председатель не опустить свого уряду а організаційний так довго, доки не будуть заложені нові члени урядників, котрі би опустили свої уряди. Однак головний председатель не бере на себе одвічальности за те, коли би нові кандидати, відповідні на уряди головних урядників У. Н. Союза, не згодились на платні, які є дотепер признані.

Поважні Панове члени! Ми зробили наш обовязок, яко головні урядники. Ми порішили сі ухвали так, як нам наша совість диктувала, беручи під розвагу теперішні обставини. Тепер віддаємо сі ухвали під референдум Вашим відділам, отже Вам самим, до їх одобреня або відкиненя.

Прочитайте сю відозву на своїм найблизшім мітингу, а висказ свого голосованя зазначіть хрестиком на особім блинкеті, і засилайте вислід сего голосованя до головної канцелярії У. Н. Союза найпізнійше до 22-го грудня б. р.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 14. падолиста 1918.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗА:

К. Кирчів, председатель; **М. Білик**, містопредседатель; **А. Стефанович**, містопредседатель; **С. Милянович**, секр. рек.; **С. Ядловський**, секр. фін.; **В. Левчик**, касієр; **О. Стеткевич**, редактор „Свободи"; **А. Савка**, завідатель „Свободи"; **Д. Капітула, Н. Росолович, В. Гришко**, контрольна комісія; **Р. Слободзян, М. Петрівський, О. Рекрут, Г. Кривовяз**, радні.

ЧИМ Є NUXATED IRON?

ЛІКАР ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ЗАГАЛ ПОВИНЕН ЗНАТИ ЩО УЖИВАЄ. ПРАКТИЧНА ПОРАДА ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ СКРІПИТИ СВОЮ СИЛУ І ВИТРИВАЛІСТЬ І ЩОБИ НАБУТИ БІЛЬШЕ ЧЕРВОНОЇ КРОВИ.

Факт, що Nuxated Iron уживає більше при мітони осіб-річ і що богато лікарів приписує його як тонік, витворюючий силу і кров у людий обдарованих і нервових, причина ся до того, що приняти сего средства дозволили лікарі і визначні люди, яких справедливе повинно зверхнути увагу загал.

Між иншими є справозданє доктора James-a Francis-a Sullivan-a, бувшого лікаря шпиталю Bellevue в Нью-Йорку, а Нью Йорку і шпиталю повітового Westchester, який каже: „Коли в один пацієнт по другім домагав ся від мене обширі щодо Nuxated Iron, а рішив ся розслідити точно сю справу і пересьвідчити ся чи се средство дійсно має вартість піднесену фабрикантами а похвалену через так много знатні личности. Таке поступованє було моєї гадки, є оправдане, бо жаден совісний лікар не повинен приписувати і поручати якогонебудь продукту без попереднього пересьвідчення ся що до того якости. Коли якесь средство є безвартісне, ми практикуючі лікарі повинні бути перші, аби о тім дізнатись, а коли є успішний, тоді обовязком нашим поручати його для добра пацієнтів. Склад припису Nuxated Iron таке на мене зробив враженє, що я, оглядну на його медичну совершенність а його сильне використовуваня в кількох замісячних случаях. Се средство крови, збогачуючи і забезпечуючи так скоро скрівлюю силу, витривалість крів перед злубними недугами і енергію моїх пацієнтів, що я переконувався сам о його совершенній вартости як тонік і як кріпитель крови. Маючи тисячі ніжних, нервових, вичерпаних людий, котрі потребують такого препарату, але не знають що уживати. Тому я безусловно домагав ся аби формула була подана до загального відома, аби загал дізнав ся, що вживає. Ся повна оцінка є тепер оголошена в часописях по цілій державі. Nuxated Iron складає ся головно з желіза органічного, в виді „iron peptonate" а особливім роді і glycerophosphat-in, котрі становлять найлекшій складник до сего средства. Фабрикантам належить признанє, що вони уживають найлекшої форми желіза: „iron peptonate", хотяй могли би таку саму цінність желіза дати до пілй четвертий дешевше, а коли би уживали желіза металічного, тоді кошта не перевищили би ані двадцятої части кошту, але без сумніву потерпіла би на тім якість лічня. Після моєї гадки точне розслідженє сего средства через которого небудь лікаря чи аптекаря, мусить й-го пересьвідчити, що Nuxated Iron повинен знайти місце межи первородними і найбільше цінними препаратами, зносим в нинішній час.

Цукорки Партола усувають всі ті недомагання вірно і скоро. Вони дуже приятні в смаку і помічні для всіх: мужів, жінок і дітий.

Українським поселенцям вже звісно, що Партола новинка бути в кождій хаті. Тому замовляйте тепер-же, сейчас.

Адресуйте або голосіть ся до:

АРТЕКА РАРТОЗА;
160 Second Ave.,
New York, N. Y. (Dep. 20)

Ціна коробка Партол і стоїть 1 дол., 6 коробок висилаємо за 5 дол.

ВІДОЗВА ДО ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА В СПРАВІ ПІДВИШКИ МІСЯЧНОЇ ОПЛАТИ НА ОРГАН У. Н. СОЮЗА „СВОБОДА".

Поважані Панове, члени У. Н. Союза!

Як звісно Вам з нашої часописи, в днях 11.—14. падолиста б. р. відбуло ся річне засіданє головного виділу У. Н. Союза. На тім засіданю розбирано між иншими справами і справу видавництва органу У. Н. Союза „Свободи".

Причини, які приневолили головний виділ занятись станом органу нашої организації, є майже кождому з Вас звісні, бо вже на двох попередних конвенциях, які відбувались в Бофало і Гарісбургу, урядники У. Н. Союза заявляли перед присутними там пп. делегатами, що фонди плавні з администраційного фонду на видавництво органу не вистарчають на оплачене коштів видавання органу три рази в тижни.

Вправді на засіданю головного виділу з кінцем 1917 року допоможено видавництву о стільки, що ухвалено віддавати на орган з 1918-тим роком кромі звичайних 10 центів від члена ще 2 центи з фонду народного, одначе заряд видавництва органу вже тоді зробив заяву, що не ручить за те, чи сі додаткові фонди вистарчать на цілковите покрите коштів в часах так змагаючої ся дорожні паперу, матеріялів друкарських і робітника.

Ся заява заряду видавництва не була без підстави, бо заряд був свідомий того матеріяльного положеня видавництва і предвидживав, що в слідуючих місяцях прийдеть ся йому поносити далеко більші кошти ніж сего могли сподівались ті, що стояли подальше від внутрішних справ видавництва.

Прийшов рік 1918-тий, а з ним зросла та постійно збільшала ся дорожня: Наше видавництво дрожало в обіймах сей дорожні, однак заряд не мав відваги зробити кривду членам і виконати сю заяву, яку був зложив в часі останної конвенції, а яка звучала: **що коли і тих фондів не стане на оплаченє коштів органу, то члени У. Н. Союза дістануть лише те, що можно ім дати за впалчувані дотепер на орган гроші.**

Таке поведенє здавалось зарядови видавництва шкідливим. Заведником ударом будоб се для членів У. Н. Союза, котрі радо читали свою часопись, слідячи за подіями так важних хвиль, які переживав наш старий край. Гадка, що видавництво задля браку достаточних фондів буде мусіло зменьшити число своїх видань до двох разів в тижни, була прикрою як для уряду У. Н. Союза так і для всіх стоячих близше видавництва, а заряд своїм успішним стараненем запобігав раз-раз всяким бракам, стараючись о потрібні гроші на инших доходах, щоб лиш удержати видавництво на тій висоті, в часі, коли спадали окови з нашої поневоленої віками вітчини. І так ідуть справи видавництва до сього часу.

В сій великій потребі звернено ся до головного виділу при нагоді його річного засіданя, яке відбуло ся в означенім вище часі, щоби головні урядники взяли під розвагу положенє матеріяльне видавництва.

Вслід за тим головні урядники розглянули докладно фінансові звіти заряду видавництва і прийшли до переконаня, що видавництво органу дістає з администраційного фонду рішучо замало гроший, щоби могло в тих часах шаленої дорожні покрити кошти видавани органу три рази в тижни. **А гадку зменьшеня видавництва на два рази в тижни головні урядники відкинули одноголосно, узнаючи її за шкідливу для членів і для загальної української справи.**

Проте річне засіданє головного виділу У. Н. Союза рішило, **щоби всї члени У. Н. Союза доплачували на „Свободу" о 5 центів більше до кождої місячної вкладки,** так що на будуче видавництво органу діставало би 15 центів від члена, замісце дотеперішних 12 центів.

Сю ухвалу засіданє виділу передало до виконаня головному екзекутивному комітетови, поручаючи йому віднестись в дорозі референдум до всіх членів організації У. Н. С. через їх відділи для одобреня ними сеї ухвали.

На підставі сеї ухвали гол. уряд У. Н. Союза звертаєть ся до Вас, Панове члени, щоби Ви розважили сю справу і згодили ся з ухвалою головного виділу на підвишенє оплати органу „Свободи" о 5 цит., які Ви доплачували би кождого місяця до администраційного фонду враз з Вашими вкладками.

Панове члени! Пять центів — се дуже мала доплата, однак діло зробите велике. Так поступили зі своїми органами і всі члени других запомогових організацій. Вони зрозуміли вагу часописи в сих часах, а тягарі, які дорожня накладала на видавництва їх органів, вони усунули, годячись радо і одноголосно на таку підвишку, яку їм уряди їх організацій предложили.

Не від річи буде, коли тут згадаємо, що вже від довшого часу орган Українського Робітничого Союза „Народна Воля" побирає оплату 18 центів місячно від члена. На орган „Провидіня" „Америку" платять 20 центів від члена. На орган Народної Помочи „Народне Слово", яке виходить раз в тижни на 4-ох сторінах друку, платять 15 цит. від члена місячно. Часопись „Гайдамаки" побирає ще вищу оплату.

Лишилась з найнизшою оплатою лише „Свобода", але і ій прийшов час відізватись до Вас, Панове члени, о підвишку, яку, як ми сподіваємось, Ви ухвалите тепер одноголосно і згодитесь доплачувати по 5 центів місячно на свій орган.

Сим дасте змогу удержати видавництво нашого дорогого органу у триразовім виданю в тижни. А треба зважити ще і се, що тепер надходить важний час для українського народу і наш орган повинен виходити як найчастійше. Наближають ся мировi переговори, будуть порядкувати ся ноші і старі держави, скрізь жите буде перетворюватись і обновляти ся, та Ви, як і весь наш нарід будете цікавитись приверненем правильних зносин між старим і новим краєм. На сі важні події нам треба задержати „Свободу" у такім виданю, як вона досі виходить, то є тричи в тиждень.

Вашим патріотичним обовязком є одноголосно одобрити підвишку на орган о 5 центів, коли не хочете побачити Вашого органу у зменьшенім виданю в так важнім часі.

В надії, що Ви, Панове члени, віднесете си до сеї справи прихильно, остаємо ся з високим поважанем,

ЗА ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКА НАР. СОЮЗА:

К. Кирчів, гол. председатель; **С. Ядловський**, гол. фін. секр.
С. Милянович, гол. рек. секр.; **В. Левчик**, гол. касієр;
Андрій Савка, завідатель „Свободи".

ЗБОРИ

часто кінчать ся досить пізно, і ми зголоднівши заходимо у ростинницю щонебудь перекусити. Се однак дуже шкідливе для здоровля, бо не добре є їсти перед спанем.

Лихі наслідки однак можливо здержати, споживаючи 2—3 цукорки Партоля, які запобіжать розстройствови желудка.

Нездоровий желудок спричиняє занечищене крови. З того повстає біль голови, кислота, білий, обложений язик, горячка і ослаблене цілого організму.

THE CHARTIERS CREEK COAL COMPANY,

потребує більше майнерів до своїх майн зр. Hazel Mine в місцевости Canonsburg при шляху Pan Handle Railroad, положений 20 миль від Пітсбурга. Кеноноберг має 15.000 населення і має костели, школи, театри і рїжнородні склепи. Стрітхари ідуть до Пітсбурга, велика часть населення є славянського походженя. Показані лише добрі і сталі робітники. Скала платні ю-цінна. Уздо є стіп високе. Голоситись до: 139nc143

E. C. GERRY, superintendent,
CANONSBURG, PA.

ДО ВСІХ ІНТЕРЕСОВАНИХ.

Я терпів більше як 12 літ на долїгші болї голови, нервовість, болї в хребті і желудку, мав злий шлунок, ослабленє і запір. Я ходив з трудностями. Я радив ся кільох лїкарїв, однак здавалось, що вони не були в силї розпізнати мою недугу і не могли помочи менї.

Одного дня я перечитав оголошенє д-ра Гашона і я вїдав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого заїзда, він дав менї помічне лїкарство і менї полїпшало. Тепер по 3-мїсячній опіці я повернув до здоровля. Всї болї устуиали. Я можу добре ходити, і коли передтим я мїг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і менї все що їм смакує. В дійсности мій стан є так знаменитий, що Ви мабуть не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому спеціялистови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошенє д-ра Генона.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомплїковану або застарїлу недугу а потребуєте домочи спеціяліста

ПРИЇДЬТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без нїякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і менє знають як осторожного, рельного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хронічні болї голови, заворот голови, привиди, маячить ся Вам в очах, слабе память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість рода, шкірні хлопоти, недомагання желудка і кишок, неравдьчні болї, виступи на язику і запір, приїдьте до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром..

Прийдіть нині. Не відкладайте.

Dr. HANNON
СПЕЦІЯЛІСТ

146 E. 14th Street, New York, N. Y.
Напроти Tammany Hall

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані свята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ЗДОРОВЛЄ Є НАЙБІЛЬШИМ СКАРБОМ.

Коли чоловік є здоровий—то має всьо. Є доброї волї, тішить ся житем, може заробляти, і через се йому нїчого не бракує, має всьо, що в теперішних відносинах може мати. І тому нашою першою задачею є удержати себ е здоровлю, а коли втратили, знова відзискати його стараємось.

Се осягнемо уживаном

БОСАКОВОГО ЛЇЧНИЧОГО ГІРКОГО ВИНА.

Лїчнича сила сего вина була доказана в тисячах тисяч случаях недуг і немочий желудка, тинюк, инрок і т. п. Воно помагає творитись новій, здоровій крови, а сущо в тїла всї нечистости і злуженого вопо є ним

ПІДСТАВОЮ І СКРІПИТЕЛЕМ ЛЮДСЬКОГО ЗДОРОВЛЯ.

Воно є виробляване з чистого вина, рїжних лїкущих ростин і корінїв. Затим є природним лїком в його лїчущих сила є ведьми успішною. Коли Ви терпите на желудок, нестравність, инрок і инші долегливости, то уживайте

БОСАКОВЕ ЛЇЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО.

Позїтивно Ваше становисько скоро по тім, що в короткім часї відобудете вріпке здоровле. 19ц—

Ціна за фляшку $1.00, 6 фляшок $5.50, а 12 фляшок $10.00.

Наше вино не продасть ся як инші, але яко лїк. Його можна дістати в аптиках а також в лїпших гостинницях. Коли нема його у Ваших сусїдних склепах, замовіть собі право у фабрикантів.

Michael Bosak Company, Scranton, Pa

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ.

Овінса Електричний Пасов

Добрий для мущин!

Добрий для женщин!

ПРОБНА ОФЕРТА: Пишіть 30 цит. на мущеський пасов або 40 цит. на женський пасов на означене пересилки і т. и. Заплатіть $3.98 деколи при відборі з почти. Зужівати сейчас і носіть пасов як вказано через 60 днів, а коли описи будете в него цілковито вдоволені і щасливі в чудовій поправи Вашого здоровля; коли Ваше серце вигадає вдячностию і Ви побачите, що ми пасов зробив Вам більше добра ніж всї медикалї і лїкарська опіка, лиш Ви колибудь відізвали ся, тоді зобовязань ся поручати сї пасси своїм знакомим. Коли однак будете в сумнівах, тоді зобовязань ся повернути Вам ціну без всяких вимовок при кінци 60-ох днів, тоді зверніть пасов сейчас, а по сім я зверну Вам скоро Ваші $3.98. Се моя гарантія. Коли Ви маєте ревматизм, спінтику, невралгію, параліж, апгар, астму, западенє горла, нервовість, спазму, дисценсію, нестравність, болї голови, безсонність, слабість в кринах, гемороїди, инрок, скорупки, дрожі, водну пухлину, недузи инрок і утроби, ослабленї органи, і всякі инші долегливости, то я радо дам Вам на двомісячну пробу славний **Powerful Electric Belt.** Чому кажете вопрінем? Чи Вам лїкарі не говорили, що ціла електрична відтуваєть сейчас по ужитю? Адресуйте: 59ц—

A. P. OWENS, Dept E., 153 W. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

ЕКСТРА ГОДИННИК ТІЛЬКО $7.50.

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ АНІ ОДНОГО ЦЕНТА.

Золотий годинник (Gold Filled), гваратований на 25 лїт, є він гарно і артистично викінчений як самі фабрикати. Машинерією посїдає дуже добру, швайцарську, з чистого нїкілю з 21 камінями. Хїд сего годинника є чистий і давиний, нїколи Вам не спізнить ані на один минуту, ані Вам не пізнитуємо. Хочете мати добрий годинник і бути нім здовольованим, то купіть собі його зараз і то за низьку ціну. Другі фірми ті самі годинники продають по $15.00, у нас його купите через короткий час, всего за $7.50. Як замовите цей годинник, то отримаєте даром гарний золотий ланцюшок вартости $2.50. Вирїжте то оголошенє і подайте свій докладний адрес, а ми в тїй самій хвилї вишлемо годинник з ланцюшком. Як почта Вам доручить, заплатите $7.50. УВАГА: Коли Вам до 30 днїв наш годинник не сподобає ся, то зверніть до нас, а ми відворотною почтою зверненю Ваші гроші. Замовленя посилайте на адресу: 140ч48

AMERICAN SALES CO.,
1926 West Huron Street, Dept. 10,—5.,
Chicago, Ill.

Guaranteed 25 Years

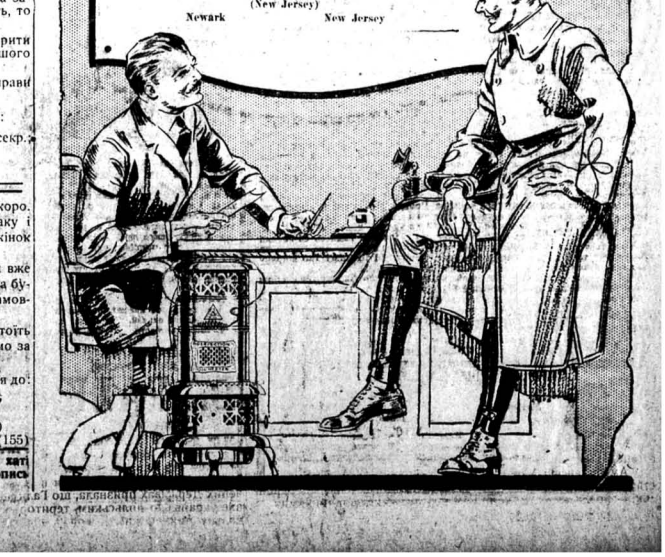

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

Коли Ви Не Мали Успіху в Приверненню Здоровля

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

з кождою хронічною, нервовою або скомпліковано недугою, котра вимагає услуги спеціяліста. Дорога до сей-часового повороту до здоровля стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лічити жерело недуги і в сей спосіб дати вислід справичнюючи постійне поліпшення в терпінях і в здоровлю.

Спеціяліста вислє 25 літ.

Порада даром.

Мої ціни є умірковані.

Нечистя кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомагання міхура, Простатітіс, Недуги жолудка.

Руптура і Гемороїди лічені з добрим успіхом без операції, Ревматизм, Біль серця, Нервове о-безсилене, Прищі, Біль голови.

Нервове почуте о-безсилень, Нервове лихе травлене, Нервове вичерпане, Болі в хребті, Рани в устах і на язику.

Нечиста кров і недуги скірні лічені з добрим успіхом.—Модині встрикування і Сеум.

Всї другі недуги які є вислідом тих терпінь.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,

128 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Години урядові: 10—4 і 6—8. В неділї і правничий сьвята 10—2. 81—

Значіне баби.

Найлучшою з усїх родів баб є сьвяточна, великодна баба. Має вона тільки спільного з двоюжною; що обі ростуть, обі убираються ся і обі є о стільки смачні, о скільки є сьвіжі.

Граматичні справи.

Як говорить ся: без чи через?

— І так і так можна. Говорить ся прим. що д. Стефан гине без женщини, але можна сказати, що п. Ревун гине через женщини.

Відтяв йому.

Студент хотїв закинити собі з Жида і сказав йому: Чи ти знаєш, що в Англії, коли повісять Жида, то сейчас побїч него вішають і осла?

Жид: Но, то ми ся дякуймо Богу, що ми не в Англії.

ПОДЯКИ.

Я нижше підписаний складаю найсердечнїйшу подяку членові тов. ім. Івана Франка, відд. 81 У. Н. Союза, за щедрий дар в сумі $50, з чого $25 оферували члени з'їзду яко запомогу, бо я знаходив ся в критичнім положенню. Таксамо виплатили мені посмертне по моїй жені бл. п. Павлині, в сумі $25. Заразом складаю сердечну подяку членам бр. ся. Георгія, відд. 239 У. Н. С., за дар в сумі $25, яко посмертну запомогу. Таксамо складаю сердечну подяку членам бр. ся. Петра і Павла, відд. 109 Провидїнє, що виплатили мені посмертну запомогу в сумі $25. Най Вам Всевишний нагородить здоровлем за Ваші благородні діла. Щобисте ніколи не зазнали з своєю жертю такого горя, яке мене навістило.

До Вас, родимці, відзиваю ся: Вступайте громадно в члени українських відділів 2 У. Н. Союза, бо се одинока для нас підпора тут на чужині в разї якогось нещастя. — Іван Витязь, член 83 відділу У. Н. Союза.

Я низше підписана складаю сердечну подяку Головним Урядникам У. Н. Союза і Місцевим Урядникам відділу 29-го за скоре виплачене мені посмертної запомоги по моїм сині бл. п. Франкови Грозьо в сумі $1.000. Дай Боже, щоби наш Український Народний Союз зростав в члени, бо се є найбільша і найкраща організація в Америці, котра вже не одній вдові і не одним сиротам утерла сльози. Тож кличу до всїх Українців і Українок: Вступайте в члени У. Н. Союза! — Анастазія Грозьо.

ОЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ для мущин і женщин,

Доктор Васерман, який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лічення недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лічення. Порша цілого у нього за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилічити ся ві, позвавши новилічної недуги він не бере ся лічити. 186—

Doctor WASSERMAN, 1855 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосить ся особисто, по почтови не лічу. Можете говорити по українськи

Др. Лайонс спеціяліст через останних 28 літ

Всї недужі мущини, женщини і діти нехай прийдуть до мене за порадою. Я є спеціяліст від нервовних і хронічних недуг від 28 років.

Многі літа я був в злученнях з найбільшими шпиталями міста Нью Йорку. Способи мого лічення є в наукових методах, звісних лікарській професії в Европі і Америці. При лічению уживаю найлїпші і найновїйші ліки, примінюючи встрикуване анти-токсин в організм в случаю потери крови. Мій офіс посідає найновїйші наукові, електричні прилади і найлїпшу Х-рей машину в Нью Йорку. Коли Ви, недужі, прийдіть до мене. Не тратьте часу. Здоляти небезпечно. Памятайте: Вам не треба відкладати від праці. Часто одно лічене—отсе що Вам треба.

Грунтовні оглядини і порада безплатно. Ми говоримо Вашою мовою.

Dr. LYONS, 126 East 34 St., New York

МЕЖИ PARK AVE. І LEXINGTON ST., NEW YORK CITY.

Приймає від 9-тої рано до 7-мої вечер. В неділї і сьвята від 9-тої рано до 2-гої пополудни. 107—

ВІД УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ГРОМАДИ В НЬЮ ЙОРКУ.

До Хвальних Товариств, Братств і Сестринств в Ню Йорку.

В суботу, дня 30. падолиста (новембра) б. р., о годині 7-мій вечером, Українська Народня Громада, яку творять всї українські товариства, братства і сестринства, буде сьвяткувати річницю отворення Українського Народнього Дому.

При тій рідкій нагоді, відзиваємось до щирих сердець членів українських товариств, братств і сестринств в Ню Йорку з просьбою, взяти численну участь в тім загально народнім сьвяті, та доказати прилюдно свою любов і патріотизм зглядом „рідної хати" і Громади.

Нехай члени товариств, братств і сестринств покажуть, чи не вартоб зробити яку благородну несподіванку для Українського Народнього Дому і Громади з нагоди сього торжества. Хай одно товариство не знає, що в тій цїли робить друге, аж до прилюдної заяви. 41-42

З радїємо і вірою, що всї товариства візьмуть участь в торжестві,

остаємо з повним поважанєм

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ГРОМАДИ:

П. Задоренький, предс.;
П. Вільховий, зам. предс.;
Ів. Добрянський, фін. секр.;
Дм. Шагай, рек. секр.;
І. Гавриляк, касієр.

БОЛГАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ Є ЧУДОВИЙ ЛІКОМ

тому, що й його може уживати кождий член родини почавши від дитини аж до найстаршого. Він повинен бути в кождій хаті кождого часу. Для перебування перестуди пийте його запаренним перед спанєм. Він дїлає як чародій. Причиняєть для доброї чистої крови, усуває запір, скріпляє утробу, нирки, кишки і жолудкові недомагання.

Велика родинна коробка, вистарчаюча на 5-місячне лічене, оплачена і забезпечена кошт уе $1.25 або 5 коробок за $5.00. Оплачуєть і обезпечуєть посилку при одержаню належитости. Або вишлю Вам на С. О. D. за доплатою 10 цент. Адресь: H. H. von Schlick, President Marvel Products Company, 29 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. 133—142

ДАРОМ

вишлемо кождому нашу ілюстровану книжку під наз. „МІЛЬОНИ ЗА ВИНАХОДИ", яка містить понад 100 фотографій і ілюстрацій. Пишіть по нїо ще нині. 142—

AMER. EUR. PAT. OFF. Inc. (SV)
Pacific Bldg., WASHINGTON, D. C.

ІНФЛЮЕНЦА Є СТРАШНА ГИДРА

ВІДРУБАЙТЕ ЇЙ ГОЛОВУ ОДНИМ ЗАМАХОМ.

УЖИЙТЕ

Кальварійське Вино Лїчниче

Інфлюенца обвалюєть слїдуючо: Ломане голови, перестуджене, дрощі, чхання і т. д. Новиші лїкарські здогадь, що передусїм належить удержати в порядку жолудок.

Кальварійське Вино Лїчниче є на се відповідним і найлїпшим средством. Перестуджене має лїчити за 24 годин. Усувають-ся тіла трїйні складники, дає Вам чистий жолудок, чисту кров, добрий апетит, спокійний сон; одним словом, дає Вам і скріпляє цїлий систем. Хороність Вас від тої страшної недуги. Держіть все під рукою. Кальварійське Вино Лїчниче, котре як лїгкі хронічні, ніж на язику, запір, ревматичні болї, прищі? Сї як і другі недуги є часто першою провною утрати здоровля і сили.

DR. J. H. KENEALY

Спеціяліст
678 Washington St.
Слїдуючі двері від Gayety Theatre. BOSTON, MASS.

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС

З ВСЯКОЮ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І СКОМПЛІКОВАНОЮ НЕДУГОЮ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ПОМОЧИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТИ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ:
Щодня
від 9-ої рано до 8-ої вечер.
в неділї
від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

МОЇ ЧУДОВІ УСПІХИ

в лїченю недуг, як острих так і хронічних, є насліджем моїх довголїтних студій сих недуг. В додатку в моїх офісах находять ся найновїйші прилади, електричні, автоматичні і механічні, і я не жалую нїяких видатків, які могли би вийти в користь моїх пацієнтів.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ НА 115—

слабі нерви, болї крижові, брак памяти, бите серця, слабість легких, тупу отяжілість тіла, болї головні, заворотні, приводячі омлявленє членів тіла, чиряки, рани, катар, дерте в горлї, болї жолудка, крижові, болї горла, виходи на язику, запір, ревматичні болї, прищі? Сї як і другі недуги є часто першою провною утрати здоровля і сили.

DR. J. KENEALY

Спеціяліст
678 Washington St.
Слїдуючі двері від Gayety Theatre. BOSTON, MASS.

ВІД ПРОПУКЛИНИ ГИНЕ РІЧНО 7,000 ЛЮДИЙ,

Сїм тисяч людий кождого року сходить зі сьвіта, з погребні карти подають за причину їх смерти „Пропукляну". Чому? Поневе сї нещасливці занедбали себе й навіть не звертали уваги на признаки сеї недуги, яке обвязаєсь свердженєм. Чи ви занедбуєте себе через ношенє перязок, пасків і иших ремїй? Перязка в найлїпшім случаю, не є нїчим иншим як непрактичним пристосованєм — неавластивою підпорою під валовчо ся стїнки і не можна її уважати за успішну, як лише за механічний прирад. Тисненє перевязки здержує циркуляцію крови, позбавляє осладлені мязи з тої найбільшої потрібної їм помочи.

Одинак наука найшла спосіб, і кождого терплячого від підязок, отсим запрошуєть до БЕЗПЛАТНОГО випробования таке з своїх власний хаті, нової методи за Plapao, яка є одинокою науковою, практичною і успішною в лїченю пропукляни, яку сьвіт досї знає.

Plapao прилад приложеній щільно до тіла, не може ніяк усунутись з місця, а тимсамим, не може розятровати пропукляну ані втискати сї в тіло. Мягкий як вельвет, сто заховаєсь, недорогий. До уживя як в часї роботи так і в часї спанє. Без пасків, спряжок і спружин.

Випробуйте як замикати отвір пропукляни, бо пропукляність природа сама НЕ УСУВАЄТЬ СЯ. Вишліть свою ізи ще нині до Plapao Co., Block 3038, St. Louis, Mo., на безплатну пробу Plapao і по истрійні інформації. 88а—

ВЕЛИКА ПРОДАЖА. ЛУШЕ $4.99.

Найможнійший годинник в теперішнім часї є отсей представлений на сім образку, який має срібні коверти з найтіпшим швайцарським верком і є уміщений на гарнім шкіряній ручній обводї.

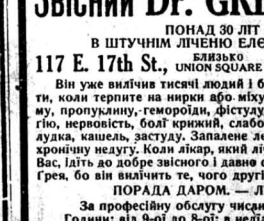

Другі продають сї годинники по $10.00 і більше, а ми з нагоди сеї нелікої продажи висилаємо лише за $4.99.

Сей годинник, який тут представлений має gold-filled Napoleon Elgin Case з найтіпшим швайцарським верком, які гарантуємо, на гарнім шкіряним паску на руку, або на чорній шовковій опасці з позолоченими клямрами, який другі продають по $20.00 і більше, а ми висилаємо лише за $9.99.

Сї годинники надають ся на Різдвяні дарунки.

Висилаючи замовлене залучіть 25 цит. а решту Ви заплатите коли сї річи зістануть доручені Вам до хати.

PAN-AMERICAN EXPORTERS, Dept. 857, 1152 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ
БЛИЗЬКО UNION SQUARE **117 E. 17th St., New York City.**

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, єчему, пропукляну, -гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу чисають низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

Др. КАУФМАН УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗОДЕСИ

Еслн хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї. Прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїченє що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ і ЖІНОЧІ. Задуху (астму), лїчить новою машиною приношючою електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї головні, заворотні, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок міхура, паралїж, випадане волосся. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352

Недужі люди в Детроіт, Міш.

котрі терплять від хронічних, нервових, упірчних або скомпліковних недуг. Чи ви хочете бути вилїчені так, щоб Ваші грошї не пішли на марно? Прийдіть і дайте мені оглянути себе, щоб я міг Вам помочи. Оглядини, пояснїня і порада безплатно!

Моя практика в лїченю нервових, хронічних і скомпліковних недуг, дають мені змогу примінити надковий, електро-медичний спосіб лїченя, який дав многим недужим помїч і запобіг перед конечностю небезпечних операцій. 93—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ НА ЧОЛОВІКУ, НЕРВОВУ, КРОВНУ, НА СКІРНУ АБО СКОМПЛІКОВАНУ НЕДУГУ, АБО КОЛИ ТЕРПИТЕ НА ЖОЛУДОК, КИШКИ, ПЕЧІНКИ, УТРОБУ АБО НА РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО СУСТАВАХ І Т. Д., ТО НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ, БЕЗПЛАТНО — НИНІ.

Години приняти: від 9-ої рано до 8-ої веч. **Dr. RUSSELL,** В неділї від 10-ої рано до 2-ої попол.

176 E. Jefferson Ave. near Woodward Ave. Detroit, Mich.

Читайте з увагою!!!

ДОКТОРСЬКА КНИЖКА

ЛИШЕ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ЛЮДИЙ. Кождий, хто буде мати сю книжку, буде в силї довідать ся про рїжні хороби, які лише хто має і яким способом їх вилїчити домовим средством. Ми ручимо вам, що ви вилїчите свою недугу в протягу кількох тижнїв. Ся книжка містить поверх 450 рїжних ілюстрацій, а то з чого складаєть ся чоловік, як має виглядати здоровий чоловік, а як слабий.

Наколи ви будете мати сю книжку, то будете знати про рїжні таємничі хороби, тому, що в тій книжцї зможете дїлати кождому частину тіла людського, представлену як найвиразнїйше, і то так, як має виглядати чоловік здоровий, а як терпячий. Ви зможете дати рїжні поради, як себе лїчити від ревматизму, болю голови, болю зубів, очий, костий, поради, як усунути всякі прищі свого тіла, як зробити, щоби чоловік гарно виглядав, як використувати зїбя, щоби вони гарно виглядали, як лїчити нагнітки і взагалї всякі хороби, поради для женщин, котрі хотять мати дїти або, котрі не хочуть мати дїтий. Там найдете всї фотографії від найменшої до найбільшої частини тіла людського, з котрих воно складаєть ся, як також, що кождо з них означає. Се є золота книга для кождої особи, в котрій находять ся всякі поради, як собі самому радити без доктора. Правда, що ви платите за візиту доктором $4.00 або і $5.00 за один раз і що ви з того маєте? А наколи ви сю книжку будете мати, то зараднте собі самі і другому в хоробі поможете та все до того без цента контру. Цїлий трошк каконь нам надасть ся загада набути таку дорогоцінну книжку, що навіть місця не маємо про що всего описати, яку то вона має вартість для нас. Купіть її і то зараз. Сю книжку уложив найславнїйший доктор А. Фібер Дукелман, найбільший досьвідник в сьвіті. Книжка ся заберає 250 сторін друку, великого формату, вимірена 10½ цаля довготи, 8 цалів ширини і 1½ цаля грубости. Тисячі людий вже купили собі ту книжку і дякують нам за нїо. Тож ви не вікладайте, але ще тимї замовдяйте, бо запас вже дуже малий і ціна зниженна. Коли ви її тепер замовите то заплатите лише разом з почтовою пересилкою $3.00.

Адресуйте на:

Novelty Book Co., 886 Milwaukee Ave., D. 8, Chicago, Ill.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС!

Машини без труби і з трубою з 40 пісньми, один альбум, 100 шпильок лише за 1334—

$28.00

Заждаток $5.00, а решту заплатите при дорученю Вам товару. Всї замовлення належить адресувати до:

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
310 Grand St., New York, N. Y.

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?

Не робіть рїшенї, який лїкар Вас лїчить, або як деткa чи такжа є Ваша недуга, незволїкайте. Через остатні 21 рік я вилїчив тисячі недужих мущин і женок, і коли Ваша недуга є до вилїчення, я вилїчу Вас дїйсне, скорше і певнїйше, чим який другий спеціяліст. Я експлюю безплатно X-Ray машиною, коли сего потрібно; вона помочи сей чудовій машинї; кождої части органу і Вашої тїлї можна лїчити разово. За лїки не числить сь додаткова.

Коли Ви терпите на слабі нирки, болї в жолудку або крижах, ревматизм, скірні недуги, виходи, болї горла, катар, запір, слабости міхура і нирок, я сейчас дам Вам помочи.

ПОРАДА ДАРОМ.
НЕ ЛІЧИТЬ ПОЧТОЮ.

Dr. FALK,
СПЕЦІЯЛІСТ.
11 W. 28th St., New York, N. Y.
межи 5-тою авенею і Бродвей.
Години офісові: від 11. рано до 7. веч. що дня. В неділї і американські сьвята від 10. до 1. в пол.

ULGA-NALGA

35¢ 35¢

СИЛЬНА МАСТЬ НА ВТИРАНЄ

проти перестуди в тїлї, членах і всїх зовнішних болїв, як безвлада і ослабленє мязів, біль в карку і всїх, запухненя, льомбаго, ревматизм і неприязнь. 139—146

ОГРІВАЄ ті части тїла, де приложена. Вишліть 5 цит. марками а ми вишлемо Вам пробку. Пошукуєть агентів. Масть злядженя

YALOWICH BROS. DRUG COMPANY,
390 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

Коли чоловік є хорий

то першою річию, яку він хоче знати є „де знайти доброго лїкаря".

Коли зверните свої кроки просто до відомих Др. Кафмана, 607 Маркет сірит, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів на лїкиня цукрицете без страти часу і грошей на инших лїкарів.

Коли хто відчуває то—зауважіть, що лїкар є дуже обережний в видаваню дїйсної вашої слабости; то є, що він нуждо доглядне рано в ночі. Його завдяки є застосоване в моднї і доскалїї апарати, так що коли потреба аналїзи нирок, хемічної аналїзи моче, оглядини лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих пристосованих доскалого розсьвіжена недуги мущин, неможливим є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є умірковани ціна на лїченє. Жадна чоловік не може відійти задля браку грошей. Кождий робітник може числити на помїч лїкаря, наколи може сплачувати йому належиту ціну. Ніхто не може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавитн ся для його.

Його інституція має кождий найновїйший апарат до оглядин хорих: Статїв, Гальванїв, Кардіїв і Газ оріївенні Електрїчні; Фокне Інгаляторіюм; Електрїк Осціляторс; і инші можливі прилади.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ-МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої попол.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїстом недуг мужеських в Піттсбургу, котрий говорить по українськи.

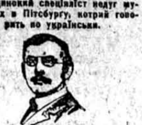

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслуговуючий на довіре спеціялїст недуг мужеських, котрий у своє знане і довголїтну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ
11. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 5. веч. В неділї від 10. до 2.

УКРАЇНЦЇ І УКРАЇНКИ!

Хто би Ви не були, яке би не було Ваше образоване, в якім занятю Ви би не працювали, зачніть учити ся

АНГЛЇЙСЬКОЇ МОВИ.

КУРСИ англїйської мови ЗАОЧНО

Наша школа сим заявляє, що вона зобовязує ся вичити читати, писати і говорити по англїйськи кождого Українця, що живе в Америці. До сеї школи не мусите особисто ходити. Ми висилаємо спеціяльно зладжені задачі почтою. Кождий що запише ся до сеї школи учить ся англїйської мови під наглядом фахового учителя або учительки. Платня за цілий курс лише 5 долярів. За 4 роки істнованя сеї школи, покінчили курс тисячі Українців. Від кождого є подяка, і кождому дивно, що так легко і приступно вивчив ся англїйської мови після нашої системи. Пробні задачі і подробиці висилаємо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашим ключем — чесноть, точність і строге виповнене дїл.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, Dept. 46, 525 W. 47th St., New York, N. Y.

Чому ТЕРПІТИ
КОЛИ ПОМІЧ МОЖНА ТАК ЛЕГКО ОСЯГНУТИ.

Моя 30-лїтна практика набрала мене досвіду в обходженю си і застосованю найлїпших наукових метод у всяких недугах крови, нервових долягаюностий, недомагань жолудка, міхура, шкіри, утроби, нирок і других дїткнених частий тїла. Бадьте мною безплатне. Приходіть сейчас, голосіть ся нині. 31—

Ви можете розповісти свою слабість у Вашій мові і з довірем. Я не послугуюсь толмачем.

Години офісові: денно від 9. до 4. і 6 до 8. В неділї і сьвята від 10. до 1.

Dr. Wm. BOEHM
4 East 30th Street, межи Медісон і 5-тою евеню.
NEW YORK, N. Y.

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ. Кожда вачка має напись MIDY. Уникайте підробів.

ДР. К. Д. БІЛИК

Одинокий український християнський лїкар-хірург в Ню Йорку.
327 E. 17th ST., NEW YORK, N. Y.

Доконує операції мущин, женщин і дїтий, лїчить з певним успіхом ревматизм, недуги жолудкові, слїпу кишку, гемороїди, грубі жили, ніс, горло, уші і инші недуги мущин і женщин, нябыв в крижах, обірване, удїлює порад що до хову і годованя дїтий. Єсли не можете прийти, напишіть листовно і опишіть недугу. Залучіть марку на відповідь. 92—

Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер. Неділї і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ОДИНОКА ШКОЛА АВТОМОБІЛЕВА
яка істнує від 1885 року.

Наш довголітний досвід зробив нашу школу одною з найлїпших. Маємо власний гараж з 20 автомобілями і даємо Вам спосібність навчити ся механізму ріжних виробів автомобілевих. Учимо Вас у Вашім язику. Наші учителї є експертами в науці їзди автомобілевої, з дипльомами посвідченими конзулями. 122—

По укінченю нашої школи можете бути шофером не лише в Злучених Державах, але також в Европі. Поручаємо посади в Ню Йорку. Денні і вечірні курси. Спеціяльні відділи для жінщин. Пишіть або голосіть ся особисто до нас нині запишіть се денне.

INTERNATIONAL AUTO SCHOOL 147 E. 40th St., New York, N. Y.

ПЕРЕД КУПНОМ ГРУНТІВ ЗВЕРНІТЬ СЯ ДО НАС ПО ПОРАДУ.

МИ УКРАЇНЦІ МАЄМО ДО ВАС ПЕРШЕНЬСТВО.

По що ходити по ріжних кутах до чужих людий та агентів, слухати всяких неправдивих пояснень де би то лучше купити хату з городом, пляц під будівлю (лоту) або, навіть більший кусень землї.

Маєте тут свою українську католицьку фірму, ми провадимо інтерес довгі роки та через те час виробили спільно собі у людий розголос фірми ретельної.

У нас можете купити доми, лоти, а до сего купна можете у нас приступити навіть з малим грошем.

Ми маємо великий вибір домів і грунтів меньших та більших. У нас купите дешевше ніж у инших, услівя купна у нас найдоступнійші а грунта гарантовані. Рівнож не треба ждати довгі роки поки їм побудують місто, бо грунта наші суть о 5—10 хвиль дороги від великого міста, де много фабрик, а сеж доля для робітника; кромі того на тій самій улиці де находять ся наші грунта, будують тепер около 500 домів, на 2 або 3 родини кождий.

Прийдіть та переконайтесь.

В нинїшних часах повинностию усіх є стреміти до того, щоби мати свою хату, город, та виплачуючи ті, знати що за якийсь час ся хата та город будуть вашою власностию а не платити високих рентів з котрих другі богатіють а вам нїколи не принесуть і грошевої користи. 139ч148

По всякі ради та поясненя в тій справі звернїть ся до нас чи то особисто, листом або телефоном, на адресу:

CZYZEWSKI REALTY CO.
Room 1532, 15 поверх.
21 PARK ROW, NEW YORK, N. Y.
Телефон: Barcley 8415.

Всї ті, котрі закупили лоти у инших компаній а не думають їх виплачувати, бо не суть вдоволені, нехай в сій справі прийдуть до нас.

Потреба агентів в Америці і в Канаді.

„СІЧОВІ ВІСТИ"

НЕЗАВИСИМА СІЧОВА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ В АМЕРИЦІ.

Видає Січова Організація Українців в Злучених Державах.

„Січові Вісти" посьвячені Січовим справам, просьвіті і науці. Січової часописи партія се УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД. Січова часопись виходить покищо один раз на місяць і коштує одного доляра на рік. Хто придбає 10 предплатників, дістане дуже поучаючу книжку яко премію, крім того буде діставати „Січові Вісти" через цілий рік даром. 124ч—

Адреса Січової часописи така: „SICHOWI WISTY", 217-19 E. 6th ST., NEW YORK CITY.

ЖМІЄЧНИК є одним з найлїпших домашних лїків і певним средством проти ревматизму, болїв плечий, колїна і болїв грудий. Є помічне на біль голови, на болі суставів у руках і ніг, на легкий паралїж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносить ся до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 14ч—

MIKE FEDIW, 3 WASHINGTON AVE., HASTING ON HUDSON, N. Y.

До Моїх Дорогих Приятелїв.

Заощадіть для себе сей дохід, який забирає рітейлєр а купуйте Ваші удяги впрост у фабриканта. Коли Ім оплачуєсь купувати у нас, то і Вам напевно оплатить ся. Ми тепер одержали 5.000 ярдів сукна на убраня і плащі. Можете до нас зайти кождого дня в тижни а навіть в неділю, бо у нас є отворено кождого дня аж до 9-ої год. вечер. Коли хочете убрати ся модно за малі гроші, то прийдіть до нас і прилучіть ся до нашої армії вдоволених і модно убраних костюмерів. Маємо з спеціяльно грубого синого „серджу" і з гладким передом убраня, сподні „лег-тая" і довгі сурдути. Відвідайте мене. 105ч141

S. LEVINE.
471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ-ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ
115 AVE. A, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Orchard 2888.

Dr. I. Michel
106 E. 7th Street, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4636. 100-12

Спеціялїст недуг женських і акушер, виконує найтруднїйші операції в Вашій хатї або у себе в офісі. Розмовить ся з Вами по українськи.

Години офісові: від год. 9—10 рано і 6—8 вечер.

$8.75 ЧУДОВИЙ ГОДИННИК ЛИШЕ $8.75

Тут трафляєсь Вам нагода, одинока у Вашім житю. Сей гарний годинник Ви можете дістати майже за нїщо. Лише погляньте на сей гарний чоловічий годинник. Коляб Ви навіть купили годинник за $50.00, то він не був би лїпший від сего. Виріб верку є з найлїпшої сталі з 21 каміннями, держить час докладно і є ношений переважно професійними людьми. Окладинки є позолочувані і з різьбою орла. Машинерія і окладинки гарантовані на 20 лїт. Його вартість представляє не меньше $25.00, однак ми будемо продавати сї годинки через короткий час, лише за $8.75. Сей годинник є такий як описуємо а в случаю невдоволеня, Ви можете звернути його до 30 днів а ми звернемо Вам гроші. Се є гарна пропозиція і Ви не можете втратити навіть одного цента та переконаєтесь самі, що наші годинники є найлїпші за сю цїну. Кождий хто посїдає нашу годинку є вдоволений з неї. Тож коли і Ви хочете мати добру годинку по фабричній цїні, не зволїкайте, бо цїни можуть підвисшитись кождого часу, а виріжте се оголошенє, напишіть виразно своє імя і адресу, залучіть 25 цент. марками на оплату пересилки а решту заплатите при доручению Вам товару. Коли вишлете замовлене сейчас, дістанете безплатно гарний позолочуваний ланцушок до годинки. 136ч148

WARSAW WATCH CO., Dep 58, 1144 N. Wood St., Chicago, Ill.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104

І подумайте над сим! Ні один доляр заплати, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.
(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY

ЩО СЕ ТАКОГО???

ТИСЯЧІ МУЩИН І ЖІНОК ТЕРПИТЬ ВІД ХРОБАКА СОЛІТРА, ОДНАК ІХ ЛІЧАТЬ БЕЗ НІЯКОГО УСПІХУ.

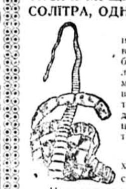

Його ознаки: Покритий язик, брак апетиту і напади голоду, болі в жолудку, дїлаючі болі внїтри, втрата рівноваги тїла, заворотні, приводи, болі голови, болі в крижах, біте серця, кваси жолудка, серцеві забурення, шум в ухах, напади омлїваня в наслідок порожного жолудка, омлоєне в горлі, блїдість, зверхні викиди, висушенє тїла, темні пружки під очима, надмірне пльоване, недиспозиція по їдженю таких страв як оселедці, цибуля, ошет і т. д., вичерпане, отяжлість членів тїла, загальне ослаблене і т. п. 136ч48

Явним знаком істнованя сих паразитів є: відхід окруслих тїлець або на подобу зерен дині кусників або і инших хробаків.

Наша метода усуває солїтра без болю в 24-ох годинах—лагідно, без труду або утрати часу у виконуваню Ваших денних обовязків.

ГОЛОСІТЬ СЯ СЬОГОДНЇ — ПОРАДА ДАРОМ.

PENN LABORATORY, 708 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Другий поверх.

Години: від 9. рано до 8. веч. В неділї: від 9. до 12. в полудне.

EXTRA НОВІСТЬ! СТАНЬ І ЧИТАЙ!

Тому, що у нас є щось нового. Чудовий музичний граючий годинник, який є новим винаходом у виробі годинників. Сей годинник показує години і мінути як і другі годинники. Є зроблений дуже сильно і гарно оброблений і вистарчить Вам на ціле житє. Коли хочете почути гарну музику, то не потребуєте видавати гроший на ріжного рода музичні інструменти як приміром: піяно, фонограф, скрипки, корнет або инші інструменти, але потребуєте лише накрутити з долини сей годинник, а він буде грати гарні пісні і мельодії, які не лише Вас звеселять, але і Ваших приятелїв. Він грає 15 мінут за одним накрученем, і за кождим накрученем грає відмінну мельодію. Ви не потребуєте видавати додаткових гроший, бо механізм сего годинника є так сконструований, що вальці у нім зміняють ся автоматично. Сей годинник має велику вартість, бо кромі звичайних вигод, є він музичним інструментом. Такий годинник як сей повинен находитись в кождій хатї, бо він є окрасою хати. Ви не найдете особи, яка не булаб ним вдоволена. І Ви не дістанете його нїде инде, лише у нас. Звичайна цїна сего годинника є $18.00. Кождому, хто витне се оголошенє і пришле враз з замовленем перед 15-тим груднем, вишлемо сей годинник за $9.75. Ми не жадаємо гроший наперед, лише напишіть Ваше імя і адресу виразно, залучіть $2.00 на депозит, а решту заплатите, коли годинник буде доручений до Вашої хати. А хто пришле нам цїлу належитість в сумі $9.75 на сей годинник вперед, дістане ЗОВСІМ ДАРОМ гарну діямантову шпильку до краватки і голд-філд ланцушок до годинки. 139ч148

УВАГА: Кождий, хто хоче дістати сей годинник за цїну $9.75, мусить вислати своє замовлене перед 15-тим груднем, бо по сїм часї цїна на сих годинниках зістане підвисшена на $18.00. Не зволїкайте, але пишіть сейчас:

EUROPEAN WATCH CO.,
1418 W. Division Street. Dept. 209, Chicago, Ill.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли бути доси вилїчені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ огляненю та дізнайте ся про нашу опінію і пораду. За нами є довголітна практика і досьвід в медицині і хірургії в лїченю нервових, хронічних недуг. Оглянемо Вас і заопікуємось Вами особисто кождого разу.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікованую недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ ВОНА Є.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїчене, яке дало поміч пацієнтам коли иншої вже заведено, та многим терпячим уратовано се від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недоглядане і незавістне лїчене є небезпечне. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все знаючого спеціялїста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Drs. DOYLE & LEWIS** В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave. Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПОТРЕБУЄ МАЙНЕРІВ
PENN MARY COAL CO. HEILWOOD, PA.

В наших майнах є спальні повали і добрі споди. Нема каміня ані зупку. Нема газів. Уживаєсь отворених ламп. Місця сухі. Робота машинова і шкоою. Висота угля 3½ до 4 стопи.

Маємо добрі на 4-ри і шість кімнат доми. Рент враз з електрикою $8.50 до $9.50. Добра вода. Огороди.

HEILWOOD, PA. є гарною майнерською місцевостию на шляху Cresson зелїзниці Пенсильванія. Тут є добрі школи, храми ріжних віроісповідань. Театри рухомих образів, круглолїт і другі розривки. Захоронки для дїтий.

Маємо подостатком зелїзничих кар і наші робітники заробляють добрі гроші. Більшість з них заробляє около $6 і понад $100.00 на кождих двох тижні. Ми є доставцями угля до Bethlehem Steel Co. і 100% нашого угля іде на державні роботи.

HEILWOOD, PA. є дуже гарним місцем для жонатих майнерів а також самотні можуть тут мати добрий борд за умірковану цїну.

Голосіть ся сейчас до U. S. Employment Service, Altoona, Pa., або голосіть ся особисто або пишіть по близші інформації до Mr. Peter Potoma, або до

Mr. T. R. JOHNS,
General Manager,
HEILWOOD, PA.

Беріть трен зелїзниці Пенсильванія з Cresson, Pa. 140ч154

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Вишлемо кождому ілюстрований каталог найлїпших годинників у сьвітї на 23 камінях і инших годинників, перстенів, бритов, грамофонів, інструментів музичних і сотки подібних гідних поводу. Пишіть ще нині на адресу: 22ч42

PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 North Irving Ave., Dept. S., CHICAGO, ILL.

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ!

Терновий вінок або жертви царизму, драма в 4. діях ...50 ц.
Душогубка, драма в 4. діях 30 ц.
Дай серцю волю заведе в неволю, драма в 5. діях ..40 ц.
Наймичка, драма в 5. діях ..35 ц.
Жидівка вихрестка, драма в 5. діях ...50 ц.
На відпуст до Києва, комедія в 4. діях ...30 ц.

Замовленя можна слати марками почтовими на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA IM. T. SHEWCHENKA, 168 E. 4th St., New York, N. Y. 121ч—

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

6.45 1m. з 21 каміннями ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок пакручує ся без ключика, позолочуваний, з гваранцією на 20 лїт, подвійні коверти красно врізані. Ходить безусліно точно і є спеціяльно зроблений для людий, котрі роблять при желїзницях, і гварантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за послїплатою (C. O. D.) $6.45 і за зворот пересилки, з тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і єсли йому не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний лянцюшок з дармовисом додає ся даром до кождого годинника. 99ч—

EXCELSIOR WATH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

СЬМІХУ ДО РОЗПУКУ!

Даром вишлемо кождому велику книжку на 32 стор. друку, в якій найдете повно сьміху до розпуку. Ся книжка є дуже цікава для кождого чоловіка і розвеселить вас і цілу фамілію. На пересилку залучіть 10 цнт. сріблом або марками. Пишіть ще нині. 58ч-

"OSA" PUBLISHING CO., 1926 W. Huron St., D. Chicago, Ill.

Телефон: 3533 W-Linden

А. ШАТКОСКІ
ПОГРЕБНИК

Карети і автомобілї на весїля, хрестини і похорони. Цьвіти і букети цьвітів. Похорони уряджую гарно і дешевше як нині.

Wood Ave., Linden, N. J. 133ч54
Другий офіс: 231 Elizabeth Avenue, Elizabeth, N. J. Телефон: 586-W.

HELP WANTED FEMALE
ПОТРЕБА ЖЕНЩИН

ПОТРІБНО СЕЙЧАС до роботи дївчини або жінки з мужом, без дїтий. Робота у хатї, є 3 дїтий і отець. Платня 30 до 35 на місяць, як жінка з мужом, то $100. 141-43

HARRY FANOK, WHIPPANY, N. J. Telephone 15M

ПОТРІБНО БУЧЕРА СЕЙЧАС.

Бучера Українця, котрий розуміє досконало свою роботу в тім фаху. ДОБРА ПЛАТНЯ. Голоситись листов на адресу:

POSADA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

R. J. Glick АГЕНТ АСЕКУРАЦІЯ ВІД ОГНЯ.
Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

ШКОЛА АКУШЕРІТ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хатї під нашою дирекцією: старанна, цїкавота і скора наука; приймаємо кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 13th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповіданя, байки, казки, поезії, співаники, молитвенники, образи патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по каталог на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

3-АКРОВА ФАРМА
на продаж в New Brunswick, N. J. Ціна $450. $50 з горн. $8 місячно.

METUCHEN REALTY CO., 208 Broadway, Room 71, New York.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В важній справі пошукую ВАСИЛЯ ПИТЛЬОХУ, сина Дмитра, з села Тишківці, пов. Городенка. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: FEDOR HALISZCZUK, 847 Campbell Ave., Detroit, Mich. 142-43

Пошукую свого шваґра ІВАНА ЮРЧИКА. Має перебувати в Пенсильванії коло мягкого угля. Хто би о нїм знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: LEO MULAR, 518 Market St., Newark, N. J. 40-42

КОТРА ГАЗДИНЯ хоче купити дешево полотняні мішки, з яких можна робити пошви, платки на постіль, рушники і другі річи, нехай йде до NEW JERSEY BAG AND BURLAP CO., 331 Grand St., cor. Bishop St., Jersey City, N. J. 140-42

НЕМІЧНІ ЛЮДИ

повинні скріпити свій організм, збільшити силу і енергію цїлої системи і зоогатити кров через уживане звісного скріпляючого средства зв.

ALEDOR VIGORIN

який поставить Вас на ноги і охоронить Вас від перестуди, кашлю і других слабостий. Бутелька коштує $2.00. Замовленя і гроші адресуйте: ALEDOR CHEM. CO., 3723 — 13th Ave., Dept. 10, Brooklyn, N. Y. 141—

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ

посідає у своїм складі книжки ріжного змісту. — Коли ні, то пишіть сейчас по цінник книжок, залучаючи 3-центову марку на пересилку на адресу: 59—155

SICHOWY BAZAR, 34 E. 7th St., New York, N. Y.

ВИШЛЕМО КОЖДОМУ ДАРОМ

нашу книжку під заг. „Порадник для залюблених". Найдете много дуже цікавих і пожиточних річей у нашім каталогу. Пишіть з 2 центову марку на пересилку до:

STANISLAW SOLTYKOWSKI
1144 N. Wood St., Dep. 4, Chicago, Ill.

Коли Ви недужі покрадьтеся зі мною

Я вибрав за свою спеціяльність застарілі, нервові і скомплїковані недуги, які опирають опіки спеціялїста.

Зверніть ся до нас, коли Ви є недужі а ми постараємось ужити всї наші сили, щоби поліпшити Ваше здоровлє. Коли Ви терпите на жолудок або біль печінки чи кишок, безсильність, безсонність, болї голови або загальне недомагане, то порадьте ся зі мною. Коли Ви терпите на ревматизм, ломане, болї в суставах і др. терпітя, то зверніть ся до мене. Мій довгий досьвід і практика дають мені змогу наліяти ся, що Ви зістанете мною вдоволені і будете мені прихильні на все.

Не відкладайте Ваше лїчене. Поспішіть, щоби запобічи Вашій недузі ще нині. 91—

Перша порада даром.

Години приняття від 9-ої години рано до 8-ої вечер, в неділї від 10-ої рано до 1-ої в полудне.

Dr. MESSEC
СПЕЦІЯЛІСТ
124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

ПРАВДИВИЙ ПРИЯТЕЛЬ В БІДЇ.

Кождий майнер, механік, чорнороб або кождий працюючий внутрі або на дворі фабрики або заведень узнає за приятеля

ПЕЙН-ЕКСПЕЛЄР.

Бувши в ужитю вноме 50 лїт з неврівнаним успіхом, він оказав ся одним з найлучших лініментів проти: болю в грудях, суставах і мязах, перестуди, люмбаґо і всїх других причинах ревматизму. Бережіть ся дешевих бутельок більшого розміру.

Жадайте всегда найлучшого

При купні Пейн-Експелєру глядіть, щоби на коробці знаходив ся реґістрований знак „ЯКОР". Не беріть жадних других. По 35 або 65 центів за бутельку в аптиках або безпосередно у фабрикантів. 139ч—

F. Ad. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — Я ПРИВЕРНУ ВАМ ЗДОРОВЛЄ

Я МАЮ НАЙЛЇПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

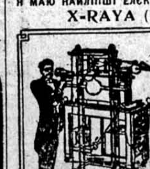

Я Є найстарший християнський медик-спеціялїст в Пітсбурґ, Па.; 38 літ практикував успішно, лїчучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилїчені або ні, без загадів, і помочу Вам тоді, коли другі могли або непрактичні лїкарі Вас завели.

Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найпевніші ліки при лїченю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаментами і лябораторію, які є найліпші для недужих людий.

Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилїчені. Одна візита упевнить Вас про моє знане і здібність. Не ждіть, але зголосіть ся в короткім часі. 38—

ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі цїни. — Огляднини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN
Specialist
411 — FOURTH AVENUE, PITTSBURGH, P. Напроти почти.

(4-тий будинок від Smithfield St. Коли ідете до мене, то увійдіть се про адресу мого офісу).

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
ДР. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, незможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ДОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без уживання жадних небудь ТРОЮХИХ ЛІКІВ при помочи електричних принядів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна зовсім вилічитись цілком лїпше тымсамым способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновїйші машинерии при яких помочи можу загадочну до внутро і збодати хворїї внутрішности дотыкаючого тїла і костий та пізнати причыну недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тїло і зробити ними зразливі бокцїзі, які є причыною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тільки нешкідливий, але лїпшо приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилічимого, не підіймаюсь лїчити. Одначе кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДЇНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в неділю, середу, пятницю і суботу від 9. до 12. в полудне, а в неділі від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
152 E. 18th St., New York City.
близько стацїї елевейтеру 3-ої евені і соботу.

Dr. KOLER,
638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, про пухлинку, гаморойди, шкрофули, недугы легких, серця, жолудка, нирок, кидей, міхура, шкірні, а і всї недугы мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лїчу. 105—

Годины принятя: від 9. рано до 8. вечер, в пятницї від 9. до 5. лишо, а в неділї від 9. до 2.

НОВЕ ЗДОРОВЛЄ, НОВУ СИЛУ, НОВУ КРОВ ЗА ТРИ ЦЕНТИ

Коли терпите на слабі нерви, дозгілявості жолудка і шрик, загальне осаблене, біль голови, брак апетиту, безсонність, брак енергії, жите і здоровотности, нечисту кров, біль в плечах, то не видавайте гроший на незвісні лїкки, але пришлїть нам лист зі своєю адресою, а ми Вам-вишлемо відворотною почтою, зовсїм даром, без зобовязань з Вашої сторони, повне тривденне лїченє

JUVITO

знамените чисто зїлькє средство на скрепленє тїла, нервів, сили і крови. Адресуйте: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 25, PITTSBURGH, PA. 132-49

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі строго краю
вернувся всїм горлачим Україницям, так мущинам як і женщинам сеи успішної лїкарської услуги.

ЛЇЧИТЬ З НАЙЛЇПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРИ, ЗЛА КРОСНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЄНЄ СЛІПОТ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконуе всякі найтяжші операції хорим, женщин і дїтей в своїм осьвідченім шпиталю, спеціяльно ж не на пропускну при помочи спеціяліста з Відня.

Если би хтось не міг прийти особисто, нехай пише листовно з повним довіром свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На одповідь залучіть поч. марку

Dr. B. HOHENBERG
804 2nd Ave. (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY

Годины офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 3882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Нова книжка заборонена в Канаді.

Державний секретар канадійської домінії одобстив, що брошура „Не скуе душі живої", написана д-ром С. Демидчуком, в якій говорить ся, що український рух є вже так сильний, що годі його здушити — є заборонена в Канаді, бо занимає „наганні річи". Хто в Канаді має би сю брошуру в посїданю, той підпадає 5.000-долярової гриви або 5-лїтнюму арештови, або обом карам разом. Заборонено також брошуру Т. Стефанийського, „Кому потрібна война?", яку вин переложив з московської на українську мову.

Семешко — авантурник.

Владивостоцький „Голосъ Приморья" доносить про таку подію, яка зайшла між сею газетою а звісним американським Українцем авантурником Григорієм Семешком-Сїмашком-Голотою. — „Дня 11. серпня, о 4-тій годині рано, член земської управи Семешко з міліціонерами вліз через вікно нашої типографії, розсилав набір і захопив около 6.000 примірників нашої газети. Семешко сим применив старий спосіб боротьби зі своєми політичними противниками. Сей напад Семешка на типографію є розбоєм в гіршім разі, а хуліганством в лїпшім. Тому редакція рішила ся потягнути Семешка до карної відвічальности через прокуратора. Рівночасно, щоби охоронити себе від хуліганів, товариство поручило охорону типографії (друкарні) зоруженим людям". Нюйорське „Русское Слово (з 26. XI.) доносить, що прокуратор наказав потягнути Семешка до карної відвічальности за арештованє чотирох горожан Владивостоку: Вишкова, Різниченка, Панкратова і Фрідлендера.

Справу православної церкви буде рішати суд.

В четвер (21. XI.) в церковнім домі православнім в Нюйорку відбули ся наради представників від православного духовенства і мирян. Наради скликав прокуратор нюйорського стейту і просив присутних, аби вони полагодили справу православної церкви у Злучених Державах, бо инакше її мусить взяти у свої руки судова власть. Та між присутними, які були представниками двох невдоволених сторін, не прийшло до згоди. Сторонники єпископа Александра, який ще дальше грає ролю царського слуги, домагали ся, щоби опозиція оказала ся склонною до згоди, але не хотїла піддати ся домаганям епископа. Наради покінчили ся на нїчім і присутні з нїчим розїхали ся домів. Справу отже має порішити перед суд. „Суд має перед собою тяжку задачу — пише „Русскій Голос". — Він має довідати ся про розходи, любовні письма і про грошеві звіти. Коли би православні люди знали всьо, що лежадо в актах на прокураторськім столі, то охнули би і відійшли би собі в иншу сторону".

Добрий „голяр"!...

З Барнесборо, Па., доносить: — Минувшого тижня один тутешний Українець, який з краю походить з повіту Лїско, заплатив „фризієрови" 2.650 долярів за обслугу. „Фризієр" підчас обслуги витягнув ся грошї з кишені свого „костумера", так, що сей останний навіть не знав, коли се стало ся. Человік, що так обголив другого, не є тут нїкому знаний. Прибув десь з Нюйорку і загостив між нашими людий, які працюють в копальнях угля. Представив ся людям, що він є суспендований батюшка православної дієцезії, а притім сказав, що вміє добре стригти і голити, та що таку роботу сповняє безплатно. Коли остриг человіка, а рівночасно добре „обголив", щез нараз під землю і більше не показуеть ся.

Кілько коштують вибори в Нюйорку.

Урядовий звіт про виборчі розходи, виповнений в бюрі стейтового секретаря в Олбанн, Нюйорк, виказує, що дві найбільші партії витратили на вибори 191.667 долярів лише в одній дільници міста Нюйорку, в Манґатан. Демократична партія одержала на виборчу кампанію 143.885 долярів, а витратила 140.978; зато республіканська партія одержала 54.730, а витратила 50.689 долярів.

Богато італійців вертає домів.

По підписанню розему між італійськими імігрантами у Злучених Державах довстав великий ремігрантівний рух. Тисячі італійців голосять ся до імігрантівних бюр і просять о паш-порти. Відїздають з рідних причин, а найважнїйшою є туга за рідним краєм. Деякі кажуть, що вони були хлїборобами і вже більше ніж чотири роки не були дома, а тепер хочуть повернути до Італії і побачити своїх рідних, яких вони оставили, їдучи до Америки шукати свого щастя.

Панамериканський робітничий конгрес в Нюйорку.

Перший загально-американський робітничий конгрес, який мав відбути ся в Панамі, відбудеть ся в Нюйорку, як заявив Френк Моррісон, секретар Американської Федерації Праці, по відбувшій ся конференції екзекутивного комітету сеї організації з представниками мексиканських і порторіканських робітничих організацій.

Остерігає перед наслїдками страченя Мунея.

Оптон Сінклайр, письменник і соціялістичний провідник, вислав до губернатора Каліфорнії осьтаку телеґраму в справі Мунея: — „Коли ви позволите згинути Мунеєви, ви доверщите два результати. Перше, ви сильно підкопаєте впливи президента Вілсона на робітничі і соціялістичні сили за границею, від помочи котрих він мусить бути задежним у своїй програмі про міжнародний мир. Друге, ви зробите майже неможливим спокійне полагодженє істнуючої боротьби між працею і капіталом в Америці".

Югославянське бюро.

Щоби американська суспільність не годувала ся хибними вістми та новинками про югославянський рух і змагання, які походять часто з ворожих жерел, визначнїйші американські Югославяни рішили утворити інформаційне бюро, яке буде давати Американцям правдиві вісти про сний край і нарід та його стремлїня. Бюро находить ся під ч. 82 Кортленд улиці в Нюйорку.

Тижневник Форда.

Перше число газети „Дірборн Індепендент", тижневника, видаваного мілїонером Г. Фордом, появить ся 2. січня 1919 року. Одна сторона газети буде редагована самим Фордом, котрий буде дискутувати над всякими сьвітовими і краєвими проблемами. Се буде і найголовнїша часть газети.

Прогібіція у Фльориді.

З днем 1. січня 1919 року у Фльориді входить в житє закон про цїлковиту прогібіцію. В стейті не вільно буде ані виробляти ні продавати ні уживати жадних горячих напитків, включаючи пиво і слабе вино.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Українська школа в Харбінї.

Українці в Харбінї, Манджурія, відкрили свою власну школу в бувшім помішенню гімназії ім. генерала Хорвата, при Офіцирській улиці. Отворено чотири віддїли. Програма школи не виходить з рам міських 4-клясових шкіл, з тою лише рїжницею, що крім инших предметів в школі викладаєть ся також українську мову й історію України. До школи записало ся досить значне число українських дитий.

Румуни думають дїлше про західну Бесарабію.

Населенє нової Румунії буде виносити 14,000.000 душ, або майже два рази стїльки, що тепер, — сказав бувший румунський посол в Швеції, Дерусеї. Він висловив надію, що мирова угода забезпечить злуку всїх Румунів і дасть їм великий шмат нодої території, включаючи Трансильванію, Буковину (полудневу) і західну Бесарабію. Се пропорціонально буде більше богатої управної землї ніж має її контрагебудь держава в сьвіті. В додатку вона буде мати богаті мінеральні жерела.

Мексиканський президент про себе.

Каранца, президент Мексики, заявив у розмові з кореспондентом столичної газети, що він під нїяким услівєм не приме імєнованя яко президент на другу каденцію. Він каже, що конституція забороняє другу каденцію. Каденца висловив надїсть, що може покінчити свою першу каденцію з переконанем, що не приняв жадної загранічної позички ані не дав концесій на використуваня природних богатств народу.

Женщини в Ісляндії.

Ісляндські женщини сьвяткують тепер 3-лїтний ювилей своєї політичної рівноправности. З огляду на се вартає пригаднути ся тому законови. Щоби женщина могла голосувати, в деяких случаях мусить числити 35 або 40 лїт житя. Кождих виборів женщином відтягає ся один рік, і так воно буде практикувати ся до часу, доки лїта женщин не зрівняють ся з лїтами мущин. При годосованю на кандидатів до низшої палати парламенту мущина мусить мати 25 лїт, а женщина 40 лїт. Мусить ще многі лїт проминути, заки женщини зрівняють ся з мущинами. Се однак не сьмутить женщин, бо хоч в Ісляндії є зимно, то серця ісляндських мущин не є так замороженї, як серця мущин в иншых краях. В Ісляндії женщини приймають нарівні з мущинами до всїх професій.

МЕНІ ЛИШ ХРЕСТ НЕРАД.

(З італїйського).

Всїм людям хрест розради,
Мені дав він нерад;
Всїх хрест заводить з ада,
Мене спадав в ад.
О, красне завсїдничий,
Як ти мене привіт.
Мені дївчині бідній
Затумання весь сьвіт.

Наш цїсар у спокою
Держить ярміну сирїза,
Хто проти нас одної
Гажду лїпу підйде.
О лишній нас сьвіта,
О Боже Ісповідь,
Моє кохане дївє
В своїй сторі май!

У приставі вже човни
Готові відїхати;
Мій любий, у далеку
Чужину їдеш ти.
О Боже, творче, пане,
Оборонї їх руки!
Вовник як слуги твоє
Хреста в війну ’сю взуть.

Прощуй тебе, дольчето,
Ти весь мій сьвіт, прощай,
Зрожу я вірного совєтого,
В сирітській вилїзи край.
Бо він мені дня й ночи
Спокою не дає —
В далекім, замореськім краю,
Там, там лїта моє.

Переклав Іван Франко.

Ол. Неврінський-Грановський.

КРУЧІ-ЩАСТЄ.

Хто не хоче, доставай са...
А хто зі вами — гей, вперед!
В сайві сопочка сьпуай са
І могучі
Мы ся кручі
Враз поїдемо... Не лякай са,
Мя шьвєм вперед, вперед!...

Де, скажіть, як не на скелї,
Там в блакитї десь горить
В вечірній часї шум оселї
Щастє ваше?!...
Ось де шанс
Дідо лгнє і веселї
Усьміхаємось ми на мить...

Там не роса — самосадна,
Замість сльоз — любов, пісні,
Нїчиїнайбїлї цїкаві квїти
Нас чекають,
Привітають
Совди ясного привіта
Звуки щастя голосні...

Через бір, трискі болота —
Гей, до яких крїпких круч!
Заставайся кому охота...
Серцїз не нозї,
Но родзаї
Проскєтаєть цїкавість завзота
Манїфікни щастя-круч...

Гей, тов сюзіа... брате мілї!
Ще зрушай... ось горбок!
І уявимось шаленим фалї...
Проч печаль!
Дазї, дазї...
А як ангарський могвай
Мя вседяшо кінтов...

Осия Ю. Федькович.

РОЖІ.

(З німецького оригінату „Blumendeutung" переклав Юрко Сарапин).

Що рожі, що подали вам тих вартають, що варта є рожі нитє?
Пекний рожи, як рожа вони працюютсь,
Як довго тодо май дні;
Бо ни запах стратить, зівнуть, потемнїє —
Не наслоднїш ним серце сноє.
Подібно мабуть і дїта так проходить,
Доки з них молодість не...

МИНУЛА ВЕСНА МОЯ.

Ой минула весна моя
Не лишив, не красна,
Вже настала осінь пихна,
Осінь перекисна.

Та не того мені шкода,
Що осінь настала,
А того, що і красної
Гонця не бувала.

Наталка.

АФОРИЗМИ.

Язык твій сьвідчить про твій розум.

Мірою поступу є 24 годин на добу.

Найлїпшими бесїдниками є ті, що знають, коли стати.

Дураки, держачи язык за зубами, можуть уходити за мудрих людий.

Лучаєть ся, що неповедене в любві хоронить жертву від більшого неповедення в подружжу.

Один айриський фільософ каже, що человік, який їде і свище або сидить і чекає — всьо дістане.

Добра книжка є лїком на мозок.

Як бідними і безборонними кретурами були би женщини, колиб вони не могли плакати.

Щасливим є той, що инха не шукає, бо не находить його.

Коли женщина вінчаєть ся з мущиною лише задля набитої кишені, то нехай вона не сподївається ся щайти в кишени його серця...

Строгий критик робить коротки уваги.

Жінка є тодї сильна, коли знає слабі сторони мужа.

Опортуністи і бистрі політики повинні носити гумові чевики.

Марнуєть ся час, шукаючи за страченим приятельством або за згубленим парасолем.

Час не чекає на мущину, але мущина марнує богато часу, чекаючи на женщину.

Деякі люди є подібні до годинника; вони все ходять, але ніде не зайдуть.

ГУМОР І САТИРА.

Дипльоматія.

Пані до служниці: — Я не позволю, дївче, щоби ти все говорила в парку з поліцїями.

Дївчина: — Що я на се пораджу, прошу пані, коли всї поліцаї мене здержують і оглядають нашу дитину; кажуть, що хтось красної дитини ще не бачили...

В суді.

— Вік?
— 33 роки.
— Заняте?
— Шївець.
— Жонатий?
— Я не дурак, прошу пана судії...

Лише тому.

— З пані уважна жінка; всї сьвітите тодї, коли человік вертає по півночи до дому.

— Мушу, бо останнього тижня я кинула склянкою і трафила из потемки в люстро.

Подібність.

— Думаю, що ви цїлком подібні до мого покійного брата.

— Чи ваш брат був також бльондином і мав округлу твар?

— Не те, але від уродженя був ідіотом і таким помер...

Впав жертвою.

—Що-ж се? Ти знова пяний? А присягав ся, що будеш боротись зі алькоголізмом.

— Я боров ся, але алькоголь мене поконав...

Четверта заповідь божа.

Катехит: — Як звучить четверта заповідь божа?

Учінук: — Шануй батька і матїр свою, щобись не набрав буків...

Жерело доходу.

— Вся моя платня йде на жінку.

— А-з чогож ти жиеш?

— Продаю її сукні...

Наші дїти.

— Мама має шиї один сивий волос.

— А, бо ти мені вчера надоїла дуже і згризла мене.

— О, то мама колись добре пустували, коли в бібці їдла голова сива...

Несподіванка.

Стара панна: — Порадь мені, яку маю зробити несподіванку своєму нареченому?

— Покажи йому свою метрику...

СПЕЦІЯЛЬНО ДЛЯ МУЩИН.

Як Ви є необзнайомлені в Нюйорку а потребуєте лїкаря, який розпізнає би Вашу недугу і дав Вам приятельську пораду.

Я маю пових 30-лїтний досьвід в лїченю кронїчних і хроничних недуг, а мої успїхи засьвідчують фактн, що мої пацієнти походять голівно через поручеиє, які вони дістали від тих людий, котрих я вилїчив в можливо короткім часї.

Нїчого Вас не буде коштувати кілька минут розмови, а опїса коли схочете піддати ся цїлковитим оглядинам і лїченю, оплата буде уміркована, відповідна до відданої праці.

Сальварсан (606) на кровні недомагання застосовуеть ся успішно в моїм офісї без втрати часу від занять.

Офісові годинн від 9. до 8. в тижни, а від 9. до 1. в неділї.

Doctor BRYAN,
333 East 17th St., New York, N. Y.
между 1-шою і 2-гою сьвенюв.

СПЕЦІЯЛЬНІСТ ДЛЯ МУЩИН.

ПРИ ВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

вчить лїтнього ремесла від автокобілового. Я є в краю довголїтнїй і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчить ся в нашій школі, буде мати добрий механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Знаєте, що наша школа є одною з лїпших в Америці. У нас є 8 машин а 1917 р. до науки. Лекції вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо злати до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Завсїдїтесь до нашої школи. — L. S. Medavoi, інструктор і власник.

Для информації наш офіс отворений в неділї до 12-тої год. в полудне.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

Я дня на день а року на рік відлаю лїкарські ради і лїки. Проходячи свій сказаний горий я у же видїлив та сказав горим в управимив лїтє. Коли Вам жите надоїло видавати рїжних лїкарєв і коли відчуваєте, що Вам ваші здоровля стало подїрвалось, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цїлковито даром порадить, що Вам робити, аби Вам жите оздоровити і повернуть Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 30 лїт з добрим успїхом всї недуги, як: осаблєнє, загроєня крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги полові і нервові лїчу на помочи електричних апаратів і „х лучів", через які переглядаю Вамі внутрешности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, платого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходїть до вимоги офіса.

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramarcy 8828

Години принять: від 10. рано до 8. вечер
В неділї від 10. рано до 1. пополудни.

140 EAST 22 ST.N.Y.

ПОЗІР УРЯДНИКИ ВСІХ ТОВАРИСТВ І БРАТЦВ!

ST. NICHOLAS

МИ Є ГОЛОВНИМИ ФАБРИКАНТАМИ УКРАЇНСЬКИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ЛЕНТ ВІДЗНАК, ЕМАЛЬОВАНИХ ВІДЗНАЧОК, ШАПОК, ПЕЧАТОК СТАЛЕВИХ і т. д.

Виробляємо отсї річи з ЛЇПШОГО МАТЕРІЯЛУ ЛЇПШЕ І ПО ДЕШЕВШИХ ЦІНАХ як декотра фірма в Злучених Державах.

Не замовляйте нїчого для Вашого Товариства доки не оглядиєте наших взірців і доки не дізнаєтесь наших цін. — Пишіть що нині чого Вашому Товариству треба а ми сейчас пришлемо Вам наш ІЛЮСТРОВАНИЙ КАТАЛЬОҐ І КАЛЄНДАР З РОКУ 1918 БЕЗПЛАТНО.—На всїх запитаї і листах прошуть печатку товариства та заспилайте на адресу: 16ч—

Eagle Regalia Co.,
118 Nassau Street, NEW YORK, N. Y.

Недужі мущини і женщини ПРИХОДЇТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Й МОЖНА НАЙТИ.

І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR
Dr. Cooper
777 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

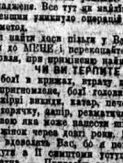

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкажете ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і запровадять Вас на добру дорогу до здоровля, завдяки якій терпіня і устроїть ваші непевности.

Лїчу лїпше практикою. Найновїйші способи, методи, машини і електричні апарати. Новомодні упражненя. Все тут до найлїпше для недужих людий.

Сотни мущин і женщин гинуть від слабости, бо не знають, що ще можна зробити, коли всї инші способи і методи не помогли. Не дайте ся обдурити ріжними шарлатанами, які приймають найновїйші методи і лїки.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на осаблєнє нервів, болї в кришах, втрату памяти, болї серця, слабість мирок, задуховитість, приголомшеня, болї голови, нервове роздражненє, осаблєнє чєрєз тїла; болячки, свірбі виходи, катар, нутє болї, болї в кришах, болї горла, хрипчину, кашлю, ревматичні болї, пухлину? Ся ся другі недуги, що довели Вас до розпуки, можуть бути вилїчені.

Я лїчив мущин і женщин через 30 лїт і можу сказати, що я маю найбільше признаня Вас про мої способности. І відважусь Вас до Вас доложити, що в короткім часї Ви почуєте ся добре і помолоді. Ви в скорім часї Ви порадь в рожах горячих недуг а Ії симптоми зустрінуть скоро. Памятайте, що моє лїкарські. Зрікаємо з публікуєм.

Приходїть до мене сейчас, коли пишете до мене лїкарські. Зрікаємо з публікуєм.

Dr. COLBORUS, Secr. to 77-39—

Dr. COOPER, 777 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.